

Ministarstvo
finansija

Direktorat za upravljanje javnim investicijama
i politiku javnih nabavki

Adresa: Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica
Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +38 20 224 450
www.mif.gov.me

Broj: 12-426/24-792/

Podgorica, 5. april 2024. godine

Za: **VLADA CRNE GORE**
Komisija za ekonomsku politiku i finansije
Karađorđeva bb, Podgorica

Predmet: *Usvajanje Akcionog plana za 2024. godinu i Izvještaja o realizaciji Akcionog plana za 2023. godinu koji se odnosi na implementaciju Strategije za unapređenje politike javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva za period 2021-2025. godine*

Poštovani,

U prilogu Vam dostavljamo na razmatranje i usvajanje *Predlog Akcionog plana za 2024. godinu za sprovođenje Strategije za unapređenje politike javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva za period 2021-2025. godine i Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2023. godinu*, koji se odnosi na implementaciju ovog strateškog dokumenta.

Shodno *Uredbi o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata (Sl. List CG, br 54/18)*, navedeni dokumenti su dobili pozitivno mišljenje Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore - Sektor za strateško planiranje i koordinaciju politika Vlade, koje Vam takođe dostavljamo u prilogu.

S poštovanjem,

Novica Vuković
MINISTAR

VLADA CRNE GORE
Komisija za ekonomsku politiku i finansije
Formular za podnošenje materijala za diskusiju

1. Mjesto i datum	Podgorica, 5. april 2024. godine		
2. Predlagač dokumenta	Ministarstvo finansija		
3. Naziv dokumenta	<i>Akcionni plan za 2024. godinu i Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2023. godinu koji se odnosi na implementaciju Strategije za unapređenje politike javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva za period 2021-2025. godine</i>		
4. Direktorat/Sektor	Direktorat za upravljanje javnim investicijama i politiku javnih nabavki		
5. Da li je dokument iz programa rada Vlade? (ako je odgovor NE preći na pitanje broj 9.)	DA ☐		NE ☒
6. Poglavlje Programa rada Vlade	Prioritetni	Tematski	Normativni
7. Kvartal			
8. Redni broj dokumenta			
9. Da li je dokument iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji? (ako je odgovor NE preći na pitanje broj 13.)	DA ☐		NE ☒
10. Poglavlje Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji	Broj poglavlja	Strategijski	Zakonodavni
11. Kvartal			
12. Redni broj dokumenta (ID PPCG)			
13. Da li je dokument iz Srednjoročnog programa rada Vlade 2018-2020? (ako je odgovor NE preći na pitanje broj 17.)	DA ☐		NE ☒
14. Prioritet			
15. Cilj			
16. Ključna obaveza			
17. Da li je određen stepen tajnosti dokumenta?	DA ☐		NE ☒
18. Stepen tajnosti i broj rješenja o određivanju stepena tajnosti			
19. Da li je dokument već diskutovan na KEPIF-u? (ako je odgovor NE preći na sljedeću tačku)			
20. Koja su osnovna pitanja za diskusiju o dokumentu na KEPIF-u?			
21. Predlog zaključaka za KEPIF / Vladu	1. Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2024. godine, je usvojila Akcionni plan za 2024. godinu i Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2023. godinu koji se odnosi na implementaciju Strategije za unapređenje politike javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva za period 2021-2025. godine		
22. Osoba za kontakt i broj telefona	Jelena Jovetić, 063/244 - 585		

**IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKTIVNOSTI IZ
AKCIONOG PLANA ZA 2023. GODINU, RADI
IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE UNAPREĐENJA
POLITIKE JAVNIH NABAVKI I JAVNO-PRIVATNOG
PARTNERSTVA U CRNOJ GORI
2021-2025. godine**

Sadržaj

I UVODNI REZIME	4
1.1 Stepen realizacije aktivnosti	5
1.2 Izazovi u sprovođenju aktivnosti	10
1.3 Finansiranje aktivnosti Akcionog plana	10
II Informacija o napretku u postizanju operativnih ciljeva	12
III Tabelarni prikaz realizacije aktivnosti iz Akcionog plana	21
IV PREPORUKE ZA NAREDNI PERIOD SPROVOĐENJA	36

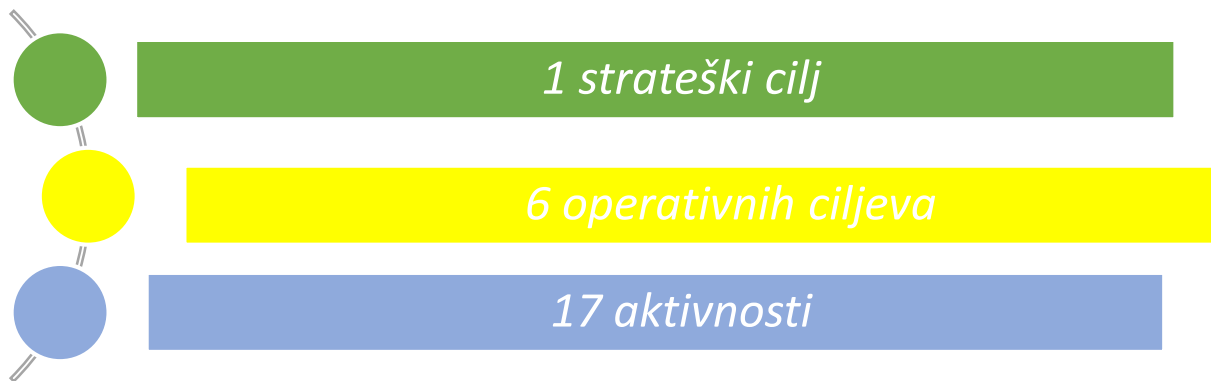
I UVODNI REZIME

U skladu sa propisanim obavezama, Ministarstvo finansija je pripremlilo Izvještaj o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana za period 2021- 2022. godine, sa Predlogom Akcionog plana za 2023. godinu. Vlada Crne Gore je usvojila pomenute dokumente na sjednici od 2. februara 2023. godine, a isti su dostupni na: <https://ujn.gov.me/izvjestaj-o-realizaciji-aktivnosti-iz-akcionog-plana-za-period-2021-2022-godine-radi-implementacije-strategije-unapređenja-politike-javnih-nabavki-i-javno-privatnog-partnerstva-u-crnoj-gori-za-peri/>

Na osnovu pomenutog Izvještaja, Ministarstvo finansija je pripremlilo Akcioni plan za implementaciju ove strategije za 2023. godinu. Pored rezultata implementacije Strategije za pomenuti period, kao osnova pripreme Akcionog plana za 2023. godinu je i Izvještaj o napretku Crne Gore Evropske komisije za 2022. godinu kojim su date preporuke o pravcima dalje politike javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva. Ove preporuke su se odnosile na: dalje unapređenje funkcionalnosti elektronskog sistema javnih nabavki i njegove interoperabilnosti sa registrima državne uprave; i puno poštovanje evropskih pravila o javnim nabavkama u svim relevantnim slučajevima, kao što je dodjela koncesije za upravljanje Aerodromima Crne Gore.

Podsjećanja radi, ovom strategijom je projektovano šest operativnih ciljeva, radi postizanja strateškog cilja - **Izgradnja održivog, efektivnog i efikasnog sistema javnih nabavki i javno privatnog partnerstva**. Ovi operativni ciljevi se odnose na:

1. Profesionalizacija i unapređenje operativnih kapaciteta na nivou naručilaca;
2. Uspostavljanje efektivnih mehanizama za koordinacijsku i konsultativnu funkciju kod Ministarstva finansija i ostalih institucija u sistemu javnih nabavki;
3. Unapređenje platforme e-nabavki koje će zahtijevati podršku i angažovanje Ministarstva, naručilaca, privrednih subjekata i ostalih relevantnih učesnika u sistemu;
4. Podsticanje primjene okvirnih sporazuma, centralizovanih javnih nabavki, zelenih i održivih nabavki; promocija učešća MSP u postupcima javnih nabavki, sa posebnim akcentom na povećanje učešća biznisa koje vode žene u javnim nabavkama i ugovorima za javne nabavke;
5. Unapređenje pravne zaštite pred Komisijom za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki;
6. Jačanje institucionalnih i operativnih kapaciteta ključnih učesnika u sistemu kako bi se na efektivan način podržala implementacija pravnog okvira za javno-privatna partnerstva

Prikaz br. 1: Broj strateških i operativnih ciljeva AP i aktivnosti predviđenih Akcionim planom za sprovođenje Strategije za 2023. godinu

S ciljem praćenja realizacije Strategije unapređenja politike javnih nabavki javno-privatnog partnerstva u Crnoj Gori za period 2021-2025. godine, a u skladu sa Uredbom o načinu izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata i Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata, Ministarstvo finansija odnosno Direktorat za upravljanje javnim investicijama i politiku javnih nabavki je, u koordinaciji sa nosiocima aktivnosti iz drugih državnih organa i učesnika u sistemu, pripremio Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2023. godinu (u daljem tekstu: Akcioni plan) za sprovođenje Strategije unapređenja politike javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva u Crnoj Gori za period 2021-2025 godine. Ovaj izvještaj se bavi indikatorima rezultata na nivou aktivnosti koje pokrivaju period trajanja Akcionog plana.

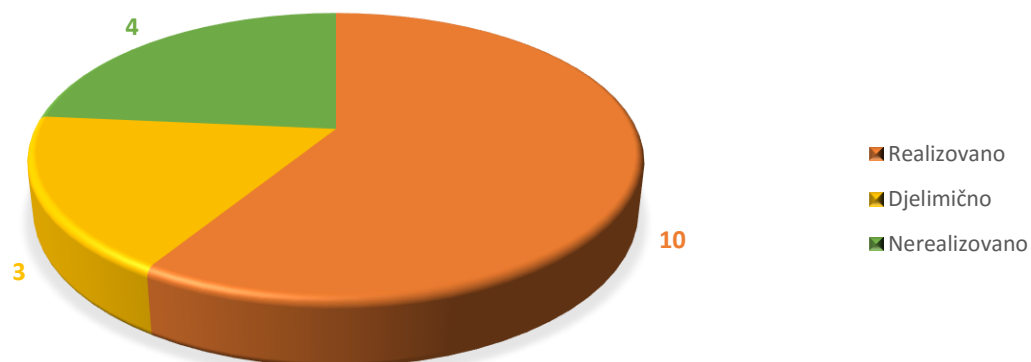
Akcioni plan za 2024. godinu je kreiran uzimajući u obzir učinke realizacije Akcionog plana za 2023. godinu i nalaze Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2023. godinu, kao i Izvještaj MAPS (Metodologija za procjenu sistema nabavki) Projekta Svjetske banke, završenog u decembru 2023. godine. Evropska komisija je u Izvještaju o napretku u ovoj oblasti za 2023. godinu ocijenila da je sistem javnih nabavki u Crnoj Gori između umjerenog do dobrog stepena pripremljenosti, te da je uglavnom ispunila završna mjerila za zatvaranje pregovora. S tim u vezi, date su preporuke koje se odnose na efikasnu implementaciju regulative u oblasti javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva; smanjenje broja i vrijednosti ugovora dodijeljenih putem pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva na nadmetanje; i puno poštovanje propisa o javnim nabavkama u svim slučajevima. Crna Gora je ispoštovala preporuke iz Izvještaja EK za 2022. godinu koje se odnose na unapređenje elektronskog sistema javnih nabavki. U odnosu na preporuku koja se tiče transparentnosti politike upravljanja Aerodromima Crne Gore, po donošenju odluke od strane Vlade Crne Gore, informacija će biti prosljeđena Evropskoj komisiji.

1.1 Stepen realizacije aktivnosti

Akcionim planom za sprovođenje Strategije za 2023. godinu je bilo predviđeno ukupno 17 aktivnosti. Od ukupnog broja aktivnosti (17), realizovano je njih 10 ili 58,82%, nije realizovano 4 aktivnosti ili 23,52%, dok je djelimično realizovanih ili mjera čija je realizacija u toku ili u kontinuitetu 3 ili 17,64%. Ovo je prikazano u grafiku koji je u nastavku.

Grafik 1: Realizacija aktivnosti Akcionog plana za 2023. godinu

REALIZACIJA CILJEVA NA NIVOU ČITAVE STRATEGIJE

U nastavku je grafički prikaz realizacije aktivnosti po operativnim ciljevima. Napominjemo da u okviru Operativnog cilja 5. *Unaprjeđenje pravne zaštite pred Komisijom za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki* nijesu bile predviđene aktivnosti u toku 2023. godine.

Operativni cilj 1. Profesionalizacija i unapređenje operativnih kapaciteta na nivou naručilaca

DJELIMIČNO/U KONTINUITETU

0

NIJE REALIZOVANA

2

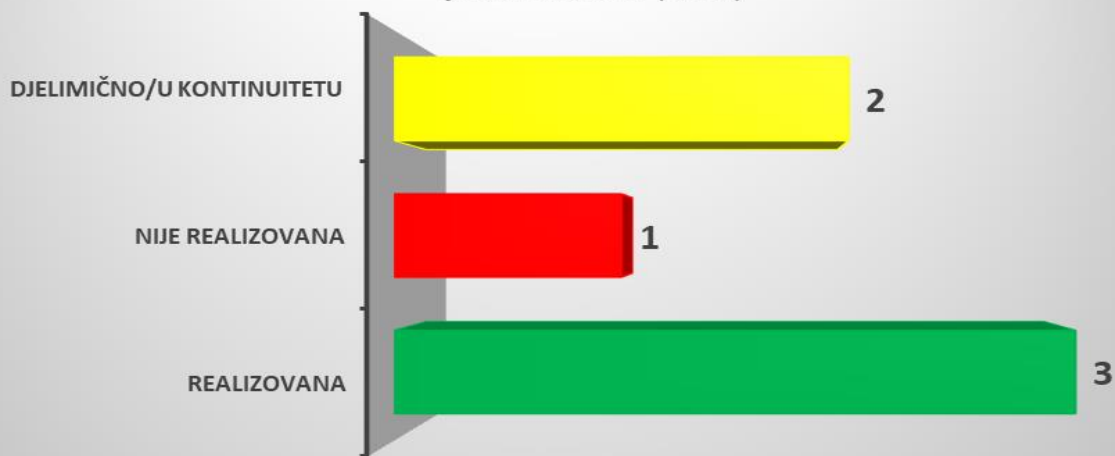
REALIZOVANA

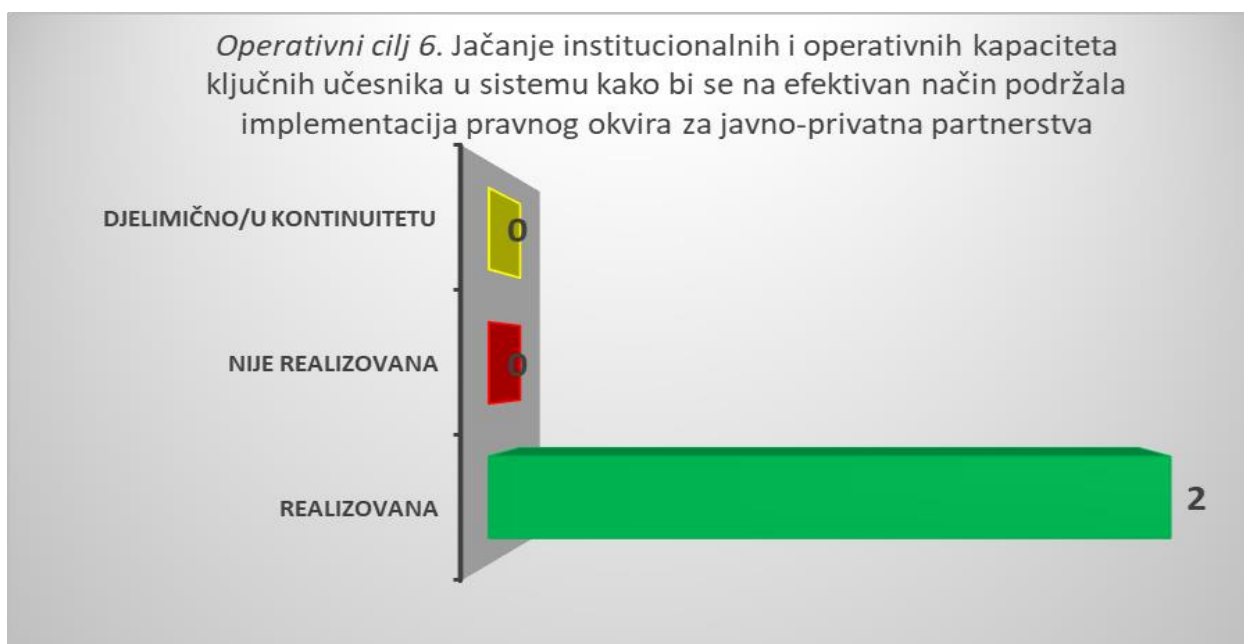
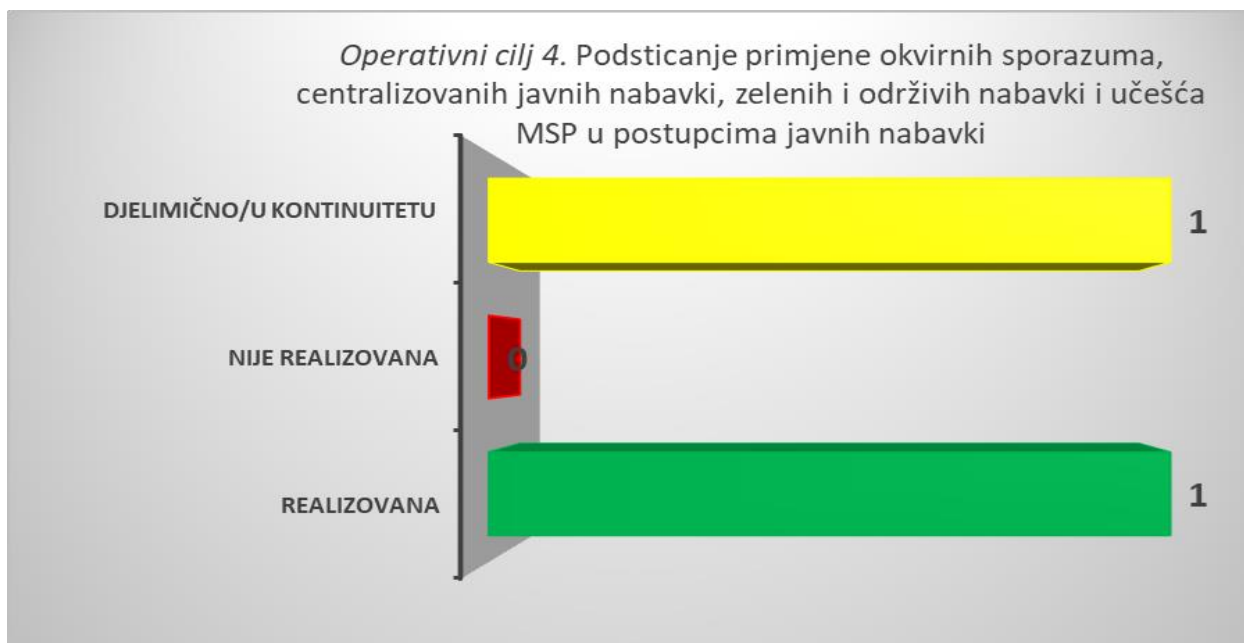
3

Operativni cilj 2. Uspostavljanje efektivnih mehanizama za koordinacijsku i konsultativnu funkciju kod Ministarstva finansija i ostalih institucija u sistemu javnih nabavki

Operativni cilj 3. Unapređenje platforme crnogorske elektronske javne nabavke (CEJN)

Na strani 18 Izveštaja nalazi se zbirni grafički prikaz stepena realizacije aktivnosti Akcionog plana. Napominjemo da će mjere koje nijesu realizovane ili su djelimično realizovane biti dio Akcionog plana za 2024. godinu, u zavisnosti od njihove aktuelnosti.

Kratak osvrt na postignute rezultate u kontekstu unapređenja sistema javnih nabavki

Sa ciljem otklanjanja nejasnoća u primjeni, daljeg poboljšanja postojećih zakonskih rješenja kao i povećanja pravne sigurnosti, Ministarstvo finansija je pripremilo Predlog Zakona o izmjenama i dopunama

Zakona o javnim nabavkama. Predlog Zakona je prošao javnu raspravu u trajanju od 33 dana. Skupština Crne Gore je usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama 27. decembra 2022. godine, a počeo je s primjenom od januara 2023. godine.

Ključne novine ovog Zakona su:

- Proširenje opsega slučajeva propisanih ovim zakonom u kojima naručilac ima pravo da izmijeni ugovor o javnoj nabavci, sa ciljem smanjenja ugovorene vrijednosti;
- Uvođenje obaveze naručioca da odredi jedno ili više lica koji će pratiti implementaciju ugovora o javnoj nabavci, čime će se usmjeravati aktivnosti i odgovornost za praćenje kontrole izvršenja ugovora;
- Uvođenje dodatnih kriterijuma za evaluaciju ponuda koji se odnose na promovisanje ženskog preduzetništva u širem smislu, u dijelu kriterijuma koje naručilac definiše pored kriterijuma najniža cijena.

U svrhu primjene novih zakonskih rješenja, u izvještajnom periodu donešena je i nova podzakonska regulativa:

- Pravilnik o izmjeni pravilnika o obrascu plana javnih nabavki ("Službeni list Crne Gore", br. 114/23 od 19.12.2023. godine);
- Pravilnik o dopuni Pravilnika o bližim kriterijumima za obrazovanje komisije za sprovođenje postupka javne nabavke;
- Pravilnik o dopuni Pravilnika o obrascu izjave privrednog subjekta;
- Pravilnik o obrascu prijave za kvalifikaciju u postupku javnih nabavki;
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o metodologiji načina vrednovanja ponuda;
- Pravilnik o izmjeni pravilnika o sadržaju ponude u postupku javne nabavke;
- Pravilnik o obrascima za sprovođenje postupaka javnih nabavki; i
- Pravilnik o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki.

Treba napomenuti i da su, u cilju prilagođavanja novim zakonskim rješenjima, mijenjani i ažurirani Pravilnik o načinu rada i korišćenja elektronskog sistema javnih nabavki, kao i Uputstvo za korišćenje elektronskog sistema javnih nabavki.

U skladu sa preporukama Evropske komisije, fokus aktivnosti u okviru politike javnih nabavki u 2023. godini bio je na početku implementacije Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, koji je počeo sa primjenom u januaru 2023. godine, donošenju prateće podzakonske regulative, sprovođenju intenzivnih obuka za naručioce i ponuđače, kao i unapređenju funkcionalnosti elektronskog sistema javnih nabavki.

U skladu sa prošlogodišnjim preporukama, kao i aktivnostima predviđenim ovom strategijom, u 2023. godini izvršeno je funkcionalno povezivanje elektronskog sistema javnih nabavki (CEJN) sa elektronskim sistemom Uprave prihoda i carina, pa su naručioci u mogućnosti da vrše odgovarajuće provjere potrebnih informacija i podataka. Takođe, stvoreni su tehnički uslovi za puštanje u rad veze CEJN-a sa elektronskom kaznenom evidencijom Ministarstva pravde.

Tokom 2023. godine, u sklopu kontinuiranih aktivnosti na profesionalizaciji zaposlenih u oblasti javnih nabavki i jačanju administrativnih kapaciteta, realizovane su obuke, kako na temu sprovođenja propisa i korišćenja e-sistema nabavki, tako i posebne obuke na različite tematske jedinice i za različite ciljne grupe. Pored toga, izrađena je i odgovarajuća tehnička literatura u svrhu olakšavanja primjene propisa.

U saradnji sa Sekretarijatom Savjeta za konkurentnost Crne Gore, Direktorat za upravljanje javnim investicijama i politiku javnih nabavki je sproveo istraživanje kako bi se procijenio stepen povjerenja koji privredni subjekti imaju u crnogorski sistem javnih nabavki, kao i da se identifikuju glavni pravci za njegovo poboljšanje. Rezultati anonimnog upitnika koji je kreiran od strane Direktorata i poslat korisnicima pokazali su da je uvođenje elektronskog sistema nabavki najznačajniji korak u pravcu podizanja nivoa povjerenja u sistem javnih nabavki i olakšavanja učešća u postupcima javnih nabavki za privredne subjekte koji su naglasili ulogu Ministarstva finansija kao institucije u koju imaju najviše povjerenja.

Projekat MAPS (Metodologija za procjenu sistema nabavki) koji je sprovedla Svjetska banka uspješno je završen u decembru 2023. godine uz izradu sveobuhvatnog Izvještaja o procjeni sistema javnih nabavki u Crnoj Gori sa posebnim fokusom na elektronske javne nabavke. Preporuke iz MAPS Projekta poslužiće kao osnova za dalje reforme, prvenstveno vezano za upravljanje ugovorima, uvođenje zelenih i održivih javnih nabavki i dalje unapređenje elektronskog sistema javnih nabavki.

1.2 Izazovi u sprovođenju aktivnosti

Većina mjera je realizovana planiranom dinamikom, što ukazuje na pravilnu procjenu rokova za njihovo sprovođenje, koordinaciju nosilaca tih aktivnosti i dostupnost finansijskih sredstava za realizaciju istih.

Mjere koje su djelimično realizovane obuhvataju i mjere koje se realizuju u kontinuitetu, tako da se planira nastavak njihove realizacije po dinamici koja će biti utvrđivana narednim akcionim planovima za preostali period trajanja ove strategije. Među ovim mjerama su i one za koje su stvoreni tehnički preduslovi, ali nedostaju neophodni kadrovi ili bolja koordinacija nosilaca aktivnosti. Aktivnosti koje se sprovode kontinuirano odnose se uglavnom na obuke lica uključenih u poslove javnih nabavki i unapređenje međuinstitucionalne koordinacije, radi postizanja operativnih ciljeva.

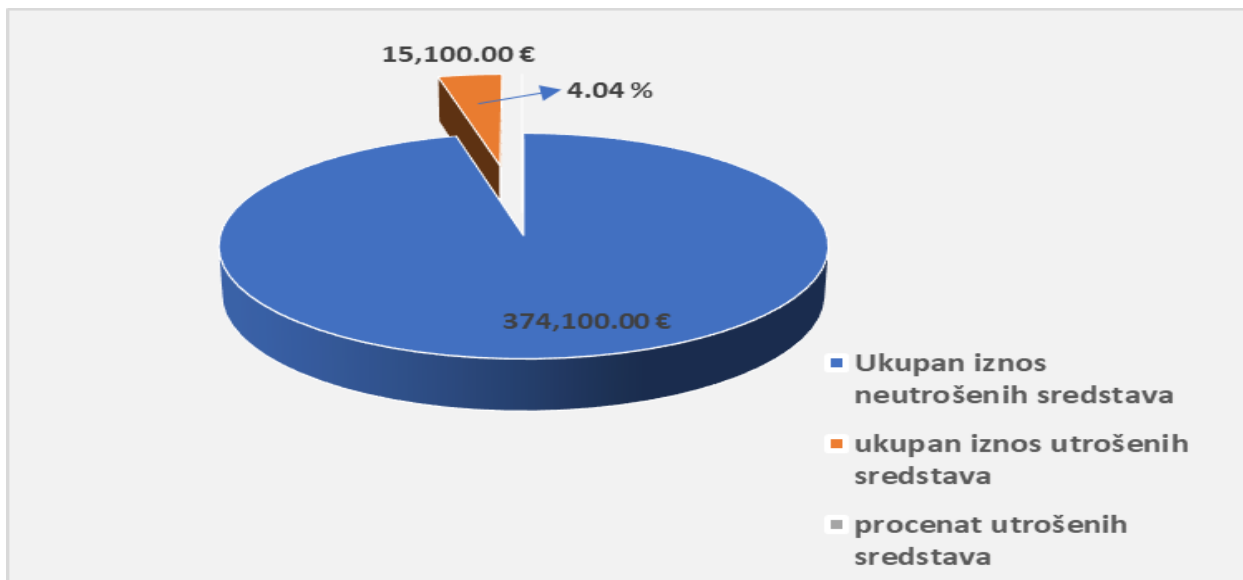
Za nerealizovane mjere, koje se uglavnom odnose na unapređivanje antikoruptivnog djelovanja u oblasti javnih nabavki, takođe nije postojala odgovarajuća koordinacija među relevantnim institucijama, kao ni strateški dokument na nivou države koji bi poslužio kao osnov za kvalitetno definisanje mjera i pokazatelja stanja korupcije i sukoba interesa u ovoj oblasti.

Mjere koje su kasnile sa implementacijom odnosile su se na izradu analiza, održavanje sastanaka ili aktivnosti u okviru projekata finansiranih od strane međunarodnih institucija. Razlozi kašnjenja u implementaciji su fleksibilno postavljeni rokovi u Akcionom planu kao i prilično ambiciozan pristup u definisanju samih aktivnosti, dinamike njihovog sprovođenja i rezultata istih.

1.3 Finansiranje aktivnosti Akcionog plana

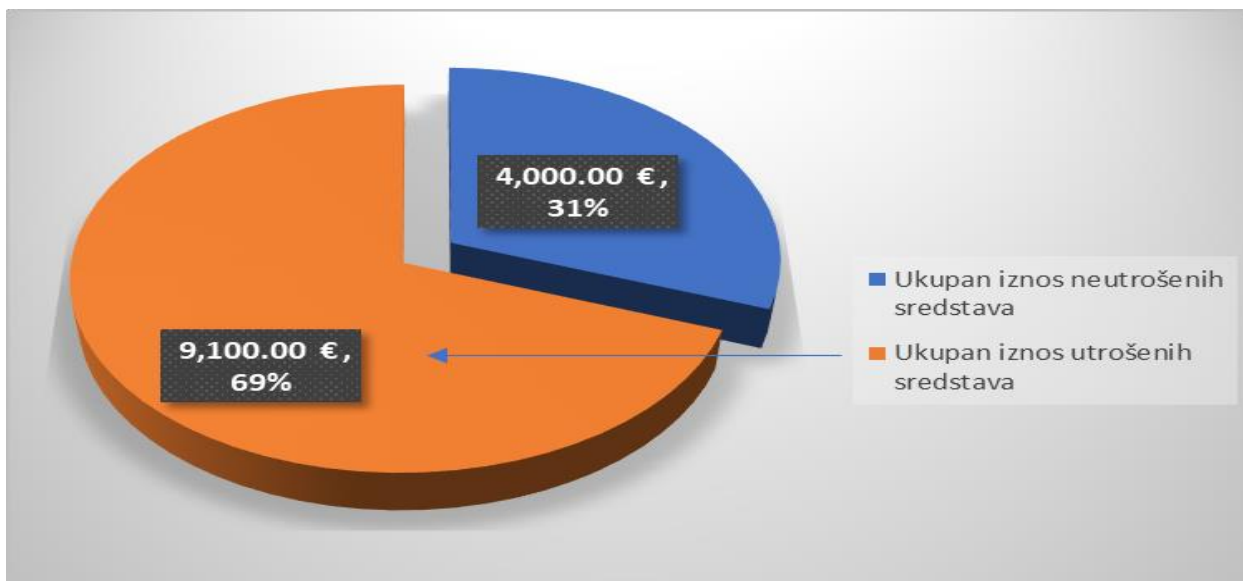
Ukupan iznos raspoloživih sredstava za realizaciju aktivnosti je **374.100,00 EUR**, od čega su **13.100,00 budžetska sredstva**, a **361.100,00 međunarodni izvori finansiranja ili kombinovano**. Za realizovane aktivnosti ukupno je potrošeno **15.100,00 EUR** što čini **4,03%** ukupnog iznosa odobrenih sredstava.

Ukupan iznos utrošenih sredstava je prikazan grafički u sljedećem grafiku:

U odnosu na odobrena budžetska sredstva, utrošeno je 9.100,00 EUR ili 69,46% odobrenih budžetskih sredstava, dok je neutrošeno ostalo 4.000,00 EUR. Napominjemo da u ovaj iznos nijesu uračunata utrošena budžetska sredstva za aktivnosti čija realizacija je u toku i onih koje se finansiraju iz kombinovanih izvora finansiranja (budžet/međunarodne organizacije).

Ukupan iznos utrošenih budžetskih sredstava prikazan je grafički na sljedeći način:

U odnosu na odobrena sredstva iz međunarodnih izvora finansiranja, utrošeno je 6.000,00 EUR, što čini 1,66% odobrenih sredstava iz međunarodnih izvora finansiranja. Napominjemo da ovdje nijesu uračunata sredstva utrošena za realizaciju projekta koji finansiraju međunarodne organizacije, a koji se odnosi na unapređenje funkcionalnosti elektronskog sistema javnih nabavki, kao i troškovi za realizaciju aktivnosti

koje se financiraju iz kombinovanih izvora. Utrošena sredstva iz međunarodnih izvora su takođe prikazana grafički:

Iz navedenog zaključuje se da je od sredstava opredijeljenih budžetom za realizaciju aktivnosti Akcionog plana veliki dio iskorišćen, odnosno 69,46%. Što se tiče aktivnosti koje financiraju međunarodne organizacije, utrošak je nizak i iznosi 1,66%. Razlog za nizak postotak utroška sredstava iz međunarodnih izvora finansiranja je to što su ta sredstva opredijeljena kroz projekte tehničke pomoći koji su u toku, odnosno čija je realizacija višegodišnja, tako da nijesu mogla biti uračunata u konačan iznos za 2023. godinu. Pored toga, kako je vrijednost datih (višegodišnjih) projekata izražena kao ukupna suma svih pojedinačnih aktivnosti i troškova, precizni podaci o utrošenim sredstvima za konkretnu godinu nijesu dostupni.

Napominjemo da od 17 aktivnosti sadržanih u Akcionom planu, njih 4 ili 23,52% ne iziskuju troškove realizacije, tako da o njima nije izvještavano u ovom dijelu.

II Informacija o napretku u postizanju operativnih ciljeva

REALIZACIJA MJERA IZ AKCIONOG PLANA PO OPERATIVNIM CILJEVIMA

1. Profesionalizacija i unapređenje operativnih kapaciteta na nivou naručilaca

Radi postizanja operativnog cilja profesionalizacije i unapređenja operativnih kapaciteta na nivou naručilaca, definisano je 5 aktivnosti čiji su nosioci Ministarstvo finansija, Uprava za ljudske resurse, Agencija za sprečavanje korupcije, NVO sektor i međunarodne organizacije.

U ovom dijelu, učinak realizacije aktivnosti je na nivou 60 %, odnosno od ukupno 5 aktivnosti, realizovano je njih 3, što čini 17,6% od svih aktivnosti iz AP. Aktivnosti koje nijesu realizovane odnose se na izradu sveobuhvatne analize problema planiranja na nivou naručilaca i organizaciju obuke na temu integriteta i

sprječavanja korupcije i sukoba interesa u javnim nabavkama za naručioce. Što se tiče izrade analize planiranja, ta aktivnost je ponovo odložena s obzirom na to da je u protekloj godini sproveden projekat MAPS koji je imao za cilj sveobuhvatnu analizu sistema javnih nabavki, uključujući i pitanje planiranja javnih nabavki, te konsultacije sa ekspertima SIGMA-e na temu poslova planiranja javnih nabavki. Za aktivnost koja se tiče obuke na temu integriteta u javnim nabavkama, napominjemo da ne postoji krovna strategija koja se odnosi na oblast korupcije i sukoba interesa. U dijelu profesionalizacije i unapređenja operativnih kapaciteta na nivou naručilaca postignuti su sljedeći rezultati:

- S obzirom na to da je početkom 2023. godine stupio na snagu novi zakonski okvir, fokus aktivnosti Ministarstva finansija tokom cijelog izvještajnog perioda bilo je jačanje administrativnih kapaciteta naručilaca i podizanje nivoa profesionalizacije zaposlenih na poslovima javnih nabavki. Na temu primjene propisa u oblasti javnih nabavki i novih zakonskih rješenja Ministarstvo je sprovedo 9 obuka za 372 polaznika, dok je u saradnji sa Upravom za ljudske resurse organizovano 5 obuka za 113 polaznika, na teme zakonskog okvira u oblasti javnih nabavki i korišćenja CEJN-a.
- U cilju jačanja administrativnih kapaciteta naručilaca, ali i administrativnih kapaciteta Direktorata za politiku javnih nabavki organizovano je 5 specijalističkih obuka, i to: za sektorske naručioce u oblasti energetike (SIGMA); na temu centralizovanih nabavki (SIGMA); primjena kriterijuma ekonomski najpovoljnija ponuda (SIGMA); primjena zelenih i održivih javnih nabavki (u organizaciji TAIEX-a) i na temu bid-rigginga (u sklopu IPA, u saradnji sa AZZK). Specijalističke obuke je pohađalo ukupno 102 polaznika.
- U saradnji sa SIGMA-om, pripremljene su Smjernice za utvrđivanje procijenjene vrijednosti javne nabavke. Cilj ovih Smjernica je pružanje podrške naručiocima u procesu planiranja i sprovođenja javne nabavke.
- U saradnji sa Sekretarijatom Savjeta za konkurentnost Crne Gore, Direktorat za upravljanje javnim investicijama i politiku javnih nabavki je sproveo istraživanje kako bi se procijenio stepen povjerenja koji privredni subjekti imaju u crnogorski sistem javnih nabavki, kao i da se identifikuju glavni pravci za njegovo poboljšanje. Rezultati anonimnog upitnika koji je kreiran od strane Direktorata i poslat korisnicima pokazali su da je uvođenje elektronskog sistema nabavki najznačajniji korak u pravcu podizanja nivoa povjerenja u sistem javnih nabavki i olakšavanja učešća u postupcima javnih nabavki za privredne subjekte koji su naglasili ulogu Ministarstva finansija kao institucije u koju imaju najviše povjerenja.
- Projekat MAPS (Metodologija za procjenu sistema nabavki) koji je sprovedla Svjetska banka uspješno je završen u decembru 2023. godine uz izradu sveobuhvatnog Izvještaja o procjeni sistema javnih nabavki u Crnoj Gori sa posebnim fokusom na elektronske javne nabavke. Preporuke iz MAPS Projekta poslužiće kao osnova za dalje reforme, prvenstveno vezano za upravljanje ugovorima, uvođenje zelenih i održivih javnih nabavki i dalje unapređenje elektronskog sistema javnih nabavki.
- U okviru monitoringa, Direktorat za upravljanje javnim investicijama i politiku javnih nabavki je pripremio analizu sprovođenja centralizovanih nabavki, koja je imala za cilj identifikovanje problema i nedostataka pri sprovođenju ove vrste nabavki i definisanje preporuka za ovaj segment politike nabavki.

Operativni cilj 1 - Profesionalizacija i unapređenje operativnih kapaciteta na nivou naručilaca se iskazuje kroz dva indikatora učinka, i to: Stepem povjerenja privrednih subjekata u sistem javnih nabavki i Broj

utvrđenih nepravilnosti u postupcima inspekcijskog nadzora. U dijelu prvog indikatora učinka, na kraju 2023. godine, broj ponuda po postupku javne nabavke je 3,16¹, što predstavlja rast u odnosu na 2022. godinu kad je taj broj bio 2,76. Pomenuti podatak je u vezi sa stepenom povjerenja privrednih subjekata u sistem javnih nabavki koji je, po nalazima istraživanja sprovedenim u saradnji Sekretarijatom Savjeta za konkurentnost na nivou od 78%. Ovo ukazuje da su reforme sistema javnih nabavki, prvenstveno dalja digitalizacija sistema javnih nabavki, imale za rezultat povećanje učešća privrednih subjekata u postupcima javnih nabavki, čime se doprinosi konkurenciji i većem nivou učešća na javnim nadmetanjima koje sprovodi država. Problemi koje privredni subjekti navode kao glavne prepreke prilikom učešća u postupcima javnih nabavki odnose se uglavnom na nelojalnu konkurenciju, kompleksnost i formalizam u postupku dodjele ugovora, nizak očekivani profit, neefikasnu zaštitu prava, nedostatak odgovarajućih kapaciteta/referenci za učešće u postupku.

Što se tiče drugog indikatora učinka koji se odnosi na broj utvrđenih nepravilnosti u postupcima javnih nabavki, Inspekcija za javne nabavke je u prvoj polovini 2023. godine utvrdila sledeće: *„...najveći broj utvrđenih nepravilnosti, u odnosu na broj kontrolisanih slučajeva, odnosi se na: sačinjavanje izvještaja o realizaciji ugovora i objavljivanje u ESJN u roku od 30 dana od dana realizacije istog, sprovođenje postupka javne nabavke iz člana 26 stav 1 tač. 4, 5 i 6 ovog zakona, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano, vođenje evidencije i čuvanje dokumentacije o javnim nabavkama, sprovođenje jednostavnih nabavki, vođenje evidencije i čuvanje dokumentacije za jednostavne nabavke i izuzeća, ispunjenost uslova za pokretanje postupaka javne nabavke”².*

2. Uspostavljanje efektivnih mehanizama za koordinacijsku i konsultativnu funkciju kod Ministarstva finansija i ostalih institucija u sistemu javnih nabavki

Radi postizanja Operativnog cilja koji se odnosi na uspostavljanje efektivnih mehanizama za koordinacijsku i konsultativnu funkciju kod Ministarstva finansija i ostalih institucija u sistemu javnih nabavki, Akcionim planom su bile definisane dvije aktivnosti. Od toga je realizovana jedna, što čini 50% u okviru ovog Operativnog cilja, a na nivou Akcionog plana taj je udio oko 5,9%. Aktivnost koja se odnosi na istraživanje percepcije korupcije u javnim nabavkama zahtijevala je angažovanje u prvom redu Ministarstva finansija i Agencije za sprečavanje korupcije, ali i NVO koja je proteklih godina bila aktivan faktor na prepoznavanju i borbi protiv koruptivnih radnji u postupcima javnih nabavki. S tim u vezi, napominjemo da je u 2023. godini održan drugi sastanak Mreže čuvara javnih nabavki, u okviru projekta „Javne nabavke pod lupom – Čuvari da čuvaju!“, uz podršku Ambasade Kraljevine Holandije u Srbiji i Crnoj Gori, kroz MATRA program podrške. Projekat „Javne nabavke pod lupom – Čuvari da čuvaju!“ ima za cilj da osnaži i motiviše čuvare budžeta da se bore protiv korupcije i neprikladnih uticaja u javnim nabavkama. Problem čijem rešavanju projekat teži da doprinese je nedovoljno efikasan nadzor nad postupcima javnih nabavki. Projekat je fokusiran na institucionalne – Državna revizorska institucija, Budžetska inspekcija, Inspekcija za javne nabavke, interna revizija, Agencija za sprečavanje korupcije, Skupština, policija, tužilaštvo, sudovi i

¹ Podatak je preliminaran, do usvajanja Izvještaja o javnim nabavkama za 2023. godinu, najkasnije do 31. maja 2024. godine.

² [Polugodišnji izvještaj o inspekcijskom nadzoru u oblasti javnih nabavki za period januar – jun 2023. godine \(www.gov.me\)](http://www.gov.me)

neinstitucionalne čuvarke budžeta – nevladine organizacije, mediji, zviždači i građani. **Izrada Smjernica za antikorupcijsko djelovanje u oblasti javnih nabavki biće uvrštena u Akcioni plan za 2024. godinu.**

Aktivnosti planirane radi postizanja ovog operativnog cilja se sprovode u kontinuitetu, stoga će njihov nastavak biti predviđen i u narednom Akcionom planu. U dijelu uspostavljanja efektivnih mehanizama za koordinacijsku i konsultativnu funkciju kod Ministarstva finansija i ostalih institucija u sistemu javnih nabavki postignuti su sljedeći rezultati:

- U okviru procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, održana su dva sastanka Pregovaračke radne grupe za Poglavlje 5 - Javne nabavke, u maju i novembru 2023. godine. Na sastancima su razmatrana pitanja od značaja za zatvaranje ovog Poglavlja i utvrđen dalji reformski koraci u ovoj oblasti, kao i načini na koje relevantne institucije u ovoj oblasti mogu doprinijeti završetku pregovora u ovoj oblasti.
- U cilju pravilne primjene propisa iz oblasti javnih nabavki, uvažavajući česta pitanja koja su pristigla Ministarstvu finansija - Direktoratu za politiku javnih nabavki, na internet stranici Direktorata objavljena su tumačenja spornih pitanja vezanih za primjenu propisa, koja su rezultat međuinstitucionalne saradnje, u prvom redu sa Komisijom za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki. Ova tumačenja služe kao stručno uputstvo za obveznike primjene Zakona kao i za ponuđače i ostala zainteresovana lica.

U okviru ovog operativnog cilja definisani su indikatori učinka koji se odnose na izdavanje stručnih uputstava za primjenu zakonskih rješenja u ovoj oblasti, kao i antikorupcijsko djelovanje u oblasti javnih nabavki kroz saradnju relevantnih institucija. Kao rezultat međuinstitucionalne saradnje u 2023. godini objavljena su tumačenja novih zakonskih rješenja, s obzirom da je isti stupi na snagu početkom godine. Takođe, ključne institucije u sistemu javnih nabavki (Ministarstvo finansija, Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki, Inspekcija za javne nabavke, Agencija za sprečavanje korupcije) održale su brojne sastanke na kojima su razmatrana pitanja iz ove oblasti, dok su predstavnici pomenutih institucija učestvovali u radu stručnih okupljanja koja su bila prilika za razmjenu mišljenja o spornim pitanjima iz ove oblasti.

Što se tiče aktivnosti na sprečavanju korupcije u oblasti javnih nabavki, u prethodnoj godini nije bilo značajnijih inicijativa. Važno je napomenuti da je u okviru MAPS projekta Svjetske banke izrađena analiza nedostataka okvira za antikorupcijsko djelovanje u ovoj oblasti i dat niz preporuka za unapređivanje mehanizama integriteta vezanih za postupke javnih nabavki. Aktivnost na povezivanju elektronskog sistema javnih nabavki sa elektronskim sistemom ASK-a u dijelu konflikta interesa prepoznata je kao izuzetno značajna u relevantnim izvještajima međunarodnih institucija, te će se u 2024. godini preduzeti potrebni koraci za početak njene realizacije.

3. Unapređenje platforme e-nabavki koje će zahtijevati podršku i angažovanje Ministarstva, naručilaca, privrednih subjekata i ostalih relevantnih učesnika u sistemu

U okviru ovog Operativnog cilja, Akcionim planom je predviđeno šest aktivnosti, od kojih su tri u potpunosti realizovane ili 50%, dvije su djelimično realizovane što čini 33,33%, dok je jedna aktivnost ostala nerealizovana, ili 16,66%. Udio realizovanih aktivnosti koje su usmjerene na realizaciju ovog Operativnog cilja čini 17,64% svih mjera Akcionog plana. U dijelu djelimično realizovanih aktivnosti, planirano je da se u toku 2024. godine finalizira njihova realizacija, uz finansijsku i tehničku podršku

domaćih i međunarodnih partnera. U nastavku je informacija o realizaciji aktivnosti vezanih za elektronski sistem javnih nabavki:

- U pogledu realizacije aktivnosti koje se odnose na edukaciju naručilaca i privrednih subjekata na temu korišćenja elektronskog sistema javnih nabavki, napominjemo da zaposleni u Direktoratu za politiku javnih nabavki – Direkciji za monitoring postupaka javnih nabavki i upravljanje elektronskim sistemom javnih nabavki u kontinuitetu, kroz svakodnevnu komunikaciju i kontinuirane obuke pružaju neophodnu podršku korisnicima CEJN-a – naručiocima i privrednim subjektima.
- U smislu aktivnosti 3.4, važno je istaći da je u toku 2023. godine, a u skladu sa preporukama Evropske komisije vezanim za kontinuirano unapređivanje rada CEJN-a, izvršeno funkcionalno povezivanje sistema sa elektronski vođenim javnim evidencijama od značaja za ovu oblast - evidencija Uprave prihoda i carina o obavezama privrednih subjekata po osnovu poreza i doprinosa obaveznog socijalnog osiguranja.
- Za aktivnost iz tačke 3.3 koja se odnosi na povezivanje sa kaznenom evidencijom Ministarstva pravde stvorene su tehničke pretpostavke, ali navedena konekcija još uvijek nije u funkciji zbog administrativnih pitanja, i stoga se smatra djelimično realizovanom.
- Aktivnost 3.5 je djelimično realizovana, odnosno pokrenut je tenderski postupak za odabir najpovoljnijeg ponuđača za sprovođenje datog projekta. Naručilac je Delegacija EU u Crnoj Gori, rok za završetak ugovora je 1. novembar 2024. godine, i očekuje se da će se poštovati predviđena dinamika aktivnosti. Cilj Projekta je uvođenje novih funkcija u CEJN: elektronsko sačinjavanje i podnošenje izjave privrednog subjekta, prilagođavanje CEJN-a i usklađivanje podzakonske regulative u smislu izvještavanja o nabavkama koje podliježu izuzeću od primjene Zakona o javnim nabavkama; monetizacija Sistema – uvođenje samoodrživosti elektronskog sistema javnih nabavki.
- Što se tiče jedne nerealizovane aktivnosti - uspostavljanje i unapređenje elektronskog sistema za praćenje ugovora o centralizovanim javnim nabavkama kroz sistem e-nabavki, uvedena je forma za izvještavanje o zaključenim ugovorima o centralizovanim javnim nabavkama koje sprovodi Uprava za katastar i državnu imovinu, ali se za uvođenje ovog dodatnog modula koji bi omogućio sprovođenje čitavog procesa centralizovane nabavke kroz e-sistem nijesu stekli potrebni uslovi.

Ovaj operativni cilj projektovan je kroz indikatore učinka koji se odnose na: uvođenje novih funkcija u CEJN-u i povezivanje sa ostalim relevantnim elektronskim platformama, broj aktivno registrovanih privrednih subjekata i broj ponuda u postupku javne nabavke. Elektronski sistem javnih nabavki je ocijenjen kao jedan od najnaprednijih od strane međunarodnih subjekata, i kao takav je doprinio povećanju sveukupne efikasnosti sistema javnih nabavki. U trenutku izrade ovog Izvještaja, na CEJN-u je registrovano 10566 korisnika. Ukupno registrovanih ponuđača ima 5066, od kojih je aktivno registrovano njih 3620. Broj započetih postupaka u sistemu od početka rada je 20767, dok je broj zaključenih ugovora o javnoj nabavci 18069. Intenzitet konkurencije je, prema preliminarnim podacima, u 2023. godini iznosio 3,16 ponuda po postupku javne nabavke, što predstavlja ispunjenje projektovanih ciljeva za dati period.

Sa ciljem poboljšanja interoperabilnosti CEJN-a, planira se i njegovo povezivanje sa elektronskim registrom Agencije za sprečavanje korupcije, a dogovor o povezivanju je postignut i sa Agencijom za zaštitu konkurencije. Navedene aktivnosti imaju za cilj olakšavanje razmjene podataka između relevantnih institucija u sistemu i borbu protiv nepravilnosti i koruptivnih radnji u vezi sa postupcima javnih nabavki.

U sklopu unapređivanja funkcionalnosti CEJN-a, u prethodnoj godini su uvedene dodatni mehanizmi izvještavanja, odnosno prikupljanja statističkih podataka sa sistema, što u velikoj mjeri olakšava praćenje pokazatelja uspješnosti sistema javnih nabavki. Takođe, u toku 2023. godine omogućeno je da se žalbeni mehanizam u postupcima javnih nabavki u potpunosti sprovodi preko CEJN-a. Dodatna unapređenja e-sistema nabavki planirana su kroz aktivnosti projekta za koji je pokrenut tenderski postupak u saradnji sa Delegacijom EU u Crnoj Gori.

4. Podsticanje primjene okvirnih sporazuma, centralizovanih javnih nabavki, zelenih i održivih nabavki; promocija učešća MSP u postupcima javnih nabavki, sa posebnim akcentom na povećanje učešća biznisa koje vode žene u javnim nabavkama i ugovorima za javne nabavke

Ovaj operativni cilj projektovan je kroz dvije aktivnosti koje su usmjerene na edukaciju učesnika u sistemu javnih nabavki o posebnim oblicima dodjele ugovora o javnoj nabavci, kao i o kriterijumima koji treba da obezbijede poštovanje načela javnih nabavki koji se odnose na zaštitu životne sredine, socijalnog i radnog prava, energetske efikasnosti i rodne ravnopravnosti. Od ukupno dvije aktivnosti u okviru ovog Operativnog cilja, jedna je realizovana, što iznosi 50%, a jedna djelimično realizovana što je takođe 50%. Na nivou svih aktivnosti Akcionog plana, učešće svake od ove dvije mjere je 5,88%.

- Aktivnosti na promociji novih tehnika javnih nabavki i značaju njihove implementacije su djelimično sprovedene. Kao indikator rezultata ove aktivnosti bila je predviđena izrada uputstva za realizaciju okvirnog sporazuma, koja nije završena u protekloj godini iz razloga slabije zainteresovanosti naručilaca za ovu temu. Međutim, sprovedene su intenzivne obuke, u saradnji sa SIGMA-om, na temu sektorskih nabavki u oblasti energetike (12-13. maj 2023. godine u Nikšiću), na temu centralizovanih nabavki (4-5. maj u Podgorici), kao i na temu primjene kriterijuma ekonomski najpovoljnija ponuda (oktobar 2023. godine u Podgorici). Ministarstvo će u narednom periodu nastojati da kod naručilaca promoviše primjenu posebnih tehnika nabavki kroz kontinuiranu edukaciju.
- U periodu 20-21. septembra 2023. godine, u sklopu TAIEX instrumenta podrške, održana je dvodnevna radionica u organizaciji Ministarstva finansija – Direktorat za upravljanje javnim investicijama i politiku javnih nabavki na temu „Primjena zelenih standarda u javnim nabavkama“, za oko 30 polaznika (predstavnik naručilaca i ključnih institucija sistema javnih nabavki). Predavači na radionici su bili istaknuti eksperti iz Holandije koja ima višegodišnje iskustvo u ovom segmentu politike javnih nabavki.

Zakonodavstvo o javnim nabavkama, kao i elektronski sistem javnih nabavki uspostavili su neophodan okvir za primjenu različitih postupaka i tehnika javnih nabavki, u skladu sa propisima i praksom EU. Stoga, u ovom dijelu je neophodna saradnja sa međunarodnim institucijama radi prenošenja najbolje prakse i iskustava u ovom segmentu, a radi dalje profesionalizacije administrativnih kapaciteta na svim nivoima. Prema preliminarnim podacima, udio okvirnih sporazuma ukupnoj ugovorenoj vrijednosti javnih nabavki u 2023. godini je oko 13,9%, dok je udio centralizovanih nabavki oko 3% (ukupna vrijednost ugovora za,ključenih od strane Uprave za državnu imovinu u odnosu na ukupnu ugovorenu vrijednost javnih nabavki u Crnoj Gori), što ukazuje da je projektovani rast od 5%, odnosno 2% u odnosu na vrijednosti iz 2020. godine ostvaren. Isto se ne može reći za druga dva indikatora učinka ovog operativnog cilja - *Dodjela ugovora o javnim nabavkama uz primjenu kriterijuma koji obuhvataju parametre koji se odnose na*

očuvanje životne sredine i Povećano učešće biznisa koje vode žene ili koji su u vlasništvu žena u javnim nabavkama, prvenstveno zbog nedostatka polaznih vrijednosti za date indikatore, ali i zbog nedostatka mehanizama za praćenje ova dva pokazatelja.

Ministarstvo u kontinuitetu promovira kod naručilaca potrebu većeg nivoa učešća domaćih malih i srednjih preduzeća u postupcima javnih nabavki, kako bi se podigao stepen konkurentnosti javnih nabavki.

U dijelu zelenih i održivih nabavki sa fokusom na primjenu kriterijuma ekonomski najpovoljnija ponuda, kao i edukacije malih i srednjih preduzeća radi podsticanja učešća u postupcima javnih nabavki, u saradnji sa Privrednom komorom Crne Gore i drugim udruženjima privrednih subjekata održane su radionice na ovu temu na kojima je zaključeno da je neophodan veći nivo promocije ekoloških i socijalnih kriterijuma u postupku dodjele ugovora o javnim nabavkama i mjerljivi rezultati naručilaca u ovom dijelu. To se planira postići kroz edukativne programe na pomenutu temu i kontinuirano podsticanje naručilaca i ponuđača da uvrste date kriterijume u postupke javnih nabavki.

5. Unapređenje pravne zaštite pred Komisijom za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki

U okviru operativnog cilja koji se odnosi na unapređenje pravne zaštite u postupcima javnih nabavki pred Komisijom za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki, nije bilo aktivnosti čija je realizacija bila predviđena u toku 2023. godine, s obzirom da nije bilo značajnijih izazova u funkcionisanju sistema pravne zaštite.

Izvještajni podaci o radu Komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki pokazuju da je vrijeme rješavanja po žalbama u 2023. godini iznosilo je 41 dan, što je znatno duži rok od 27 dana koliko je bilo vrijeme rješavanja po žalbama u 2022. godini, a što je posljedica nepotpunog sastava Komisije i kašnjenja sa izborom Predsjednika i nedostajućih članova. Ovaj problem je riješen krajem 2023. godine, kad je Skupština izabrala Predsjednika i pet članova, dok se očekuje izbor šestog člana, čime će sastav Komisije biti kompletiran.

Komisija za zaštitu prava je u toku 2023. godine imala u radu ukupno 322 predmeta po izjavljenim žalbama, od čega 19 žalbi preneseno iz 2022. godine, dok je 311 žalbi primljeno tokom 2023. godine, što predstavlja povećanje u odnosu na 2020. godinu, umjesto projektovanog smanjenja za 10%.

U toku 2023. godine, pokrenuta su 32 upravna spora pred Upravnim sudom Crne Gore protiv odluka Komisije za zaštitu prava, od čega je 7 tužbi izjavljeno na odluke Komisije donijete u 2022. godini, dok je 25 tužbi izjavljeno na odluke iz 2023. godine. U odnosu na polaznu vrijednost iz 2020. godine, ovaj broj je ostao na istom nivou, umjesto predviđenog smanjenja od 10%. Razlozi za neostvarivanje vrijednosti indikatora učinka za ovaj operativni cilj navedeni su u tekstu koji prethodi.

6. Jačanje institucionalnih i operativnih kapaciteta ključnih učesnika u sistemu kako bi se na efektivan način podržala implementacija pravnog okvira za javno-privatna partnerstva

U dijelu javno-privatnog partnerstva u Crnoj Gori ovim Akcionim planom bile su predviđene dvije aktivnosti od kojih su obje realizovane ili procentualno 100%. U odnosu na ukupan broj aktivnosti u Akcionom planu, udio realizovanih mjera je 11,76%.

- U okviru prve aktivnosti koja je vezana za sprovođenje tematskih obuka iz ove oblasti, Agencija za investicije u saradnji sa SIGMA-om: Sprovedene dvije obuke „Smjernice za identifikaciju JPP projekata“ (jun) i „Identifikacija projekata JPP-a“ (decembar), namijenjene javnim naručiocima/predstavnicima lokalnih samouprava i predstavnicima resornih ministarstava. U oktobru mjesecu održana je obuka za službenike Agencije za investicije Crne Gore. Učesnici -

predstavnicima više crnogorskih opština, predstavnicima Ministarstva finansija, Ministarstva kapitalnih investicija, Ministarstva zdravlja, Ministarstva ekonomskog razvoja i predstavnicima Agencije za investicije Crne Gore. Ukupno (okvirno) – 40 učesnika.

- U okviru aktivnosti koje sprovodimo sa ciljem unapređenja regulatornog okvira i implementacije politika javno-privatnog partnerstva uspostavili smo saradnju sa UNDP-om, institucijom koju smo prepoznali kao adekvatnog partnera, posebno imajući u vidu aktuelne projekte, koji već uveliko doprinose osnaživanju kapaciteta i regulatornog okvira u Crnoj Gori. S tim u vezi, saradnju ostvarujemo u okviru projekta: “Jačanje transparentnog i odgovornog upravljanja javnim finansijama u Crnoj Gori”. Trenutno, fokus zajedničke saradnje je na razmjeni iskustava sa zemljama sa dobrom praksom u ovoj oblasti, kao i na edukaciji zaposlenih na državnom i lokalnom nivou, u dijelu primjene zakonskih rješenja, pokretanja inicijativa, sklapanje ugovora i realizacije JPP projekata.

Prepoznajući važnost ove tematike, svjesni činjenice da smo na početku započinjanja novih poduhvata u ovoj oblasti, a istovremeno imajući u vidu fiskalne, finansijske, ekonomske efekte i uticaj na imidž zemlje, cijenimo važnost dijaloga, razmjene iskustava, novih ideja i eventualno zainteresovanih partnera za razvoj ove oblasti. U tom cilju, posredstvom UNDP-a u periodu od 19. do 22. novembra 2023. godine predstavnici Ministarstva finansija Crne Gore, posjetili su Ministarstvo finansija Slovačke i razmijenili iskustva o sprovođenju investicionih politika po modelu javno-privatnog partnerstva.

U okviru saradnje sa TAIEX-om, u periodu od 24-27. oktobra, organizovana je studijska posjeta Letoniji (Riga). Delegacija Ministarstva finansija upoznala se sa sistemom koji je uspostavljen u Letoniji, procedurama za planiranje, pripremu i implementaciju projekata JPP-a (privlačenje investitora, priprema dokumentacije, odabir privatnog partnera, pregovaranje, sprovođenje postupka javnih nabavki i zaključivanje ugovora, praćenje implementacije ugovora, i rješavanje otvorenih pitanja), kao i idejama za konkretne projekte.

Posebno cijenimo važnost međunarodne saradnje i širenja mreže radi uspostavljanja priznatih standarda u ovoj oblasti. Zahvaljujući saradnji sa ove dvije važne institucije (UNDP i TAIEX), i prilikama da se upoznamo sa dva razvijena sistema, u planu je dalje prenošenje stečenih iskustava na jedinice lokalnih samouprava, kroz obuke i pripremu materijala koji će obuhvatiti ključne poruke/dobre primjere iz navedena dva sistema, koje treba slijediti.

Ministarstvo
finansija

Direktorat za upravljanje javnim investicijama i
politiku javnih nabavki

Podgorica, januar 2024. godine

III Tabela prikaz realizacije aktivnosti iz Akcionog plana

U nastavku je dat prikaz Operativnih ciljeva Strategije sa indikatorima učinka za koje je utvrđena polazna vrijednost i ciljne vrijednosti za 2023. i 2025. godinu. Kako se Izvještaj o realizaciji AP radi na kraju 2022. godine, nije bilo moguće utvrditi stepen realizacije indikatora učinka, već samo stepen realizacije indikatora rezultata po pojedinačnim aktivnostima iz Akcionog plana, koji su prikazani u tabeli koja slijedi, po “principu semafora” (crveno - nerealizovana aktivnost; žuto - djelimično realizovana ili realizuje se u kontinuitetu; zeleno - realizovana aktivnost). Za određeni broj operativnih ciljeva se vežu isti indikatori učinka, što je uočljivo u ovom dijelu.

Strateški cilj:	Izgradnja održivog, efektivnog i efikasnog sistema javnih nabavki i javno privatnog partnerstva			
Operativni ciljevi:	Pokazatelj ishoda: indikatori učinka	Polazna vrijednost	Ciljna vrijednost za 2023. i 2025. godinu	Vrijednost indikatora na kraju 2023. godine
1. Profesionalizacija i unapređenje operativnih kapaciteta na nivou naručilaca	1. Stepen povjerenja privrednih subjekata u sistem javnih nabavki 2. Broj utvrđenih nepravilnosti u postupcima inspeksijskog nadzora	1. Ne postoji zvanični dokument koji sadrži informacije o percepciji korupcije u oblasti javnih nabavki 2. U 2020. godini bilo 92 nepravilnosti u 310 postupaka inspeksijskog nadzora	1. U 2023. godini stepen povjerenja u sistem javnih nabavki na nivou 50%, u 2025. godini 70%. 2. U 2023. godini broj nepravilnosti manji za 10%, u 2025. godini manji za 20%	1. Indeks konkurentnosti u izvještajnom periodu povećan na 3,16 ponuda po postupku ³ javne nabavke 2. Broj nepravilnosti u 2023. godini je 151 u 346 inspeksijskih nadzora odnosno 43, 64%, što je 13% više nego u 2020. godini (30%), odnosno za 2% više nego u 2022. godini kad je procenat utvrđenih nepravilnosti bio 41,14%

³ Podaci su preliminarni, s obzirom na to da Vlada Crne Gore usvaja Godišnji izvještaj o javnim nabavkama za prethodnu godinu do kraja maja tekuće godine.

<p>2. Uspostavljanje efektivnih mehanizama za koordinacijsku i konsultativnu funkciju kod Ministarstva finansija i ostalih institucija u sistemu javnih nabavki</p>	<p>1. Broj izdatih stručnih uputstava o primjeni propisa i najboljoj praksi</p> <p>2. Antikorupcijsko djelovanje u oblasti javnih nabavki kroz saradnju relevantnih institucija</p>	<p>1. Broj izdatih stručnih uputstava u 2021 je 4</p> <p>2. Ne postoji dokument/analiza stanja koji sadrži informacije o efektima antikorupcijskog djelovanja</p>	<p>1. do 2023. godine 4 nova stručna uputstva, a u 2025-oj do 8 uputstava</p> <p>2.do 2023. godine izdate godišnje publikacije sa rezultatima antikorupcijskih mjera, a do 2025. godine implementirane preporuke i mjere predviđene analizama i publikacijama</p>	<p>1. U 2023. godini je izdato 15 mišljenja relevantnih institucija o primjeni propisa sublimirana kroz <i>Učestala pitanja u vezi sa primjenom propisa iz oblasti javnih nabavki</i>, objavljena na: https://ujn.gov.me/wp-content/uploads/2023/05/tumacenje-spornih-pitanja-10.05.pdf</p> <p>2.U 2023. godini nijesu objavljene godišnje publikacije sa rezultatima antikorupcijskih mjera.</p>
<p>3. Unapređenje platforme elektronskih javnih nabavki (CEJN) koje će zahtijevati podršku i angažovanje Ministarstva, naručilaca, privrednih subjekata i ostalih relevantnih učesnika u sistemu</p>	<p>1. Uvođenje novih funkcija u CEJN-u i povezivanje sa ostalim relevantnim elektronskim platformama</p> <p>2. Broj aktivno registrovanih privrednih subjekata</p> <p>3. Broj ponuda u postupku javne nabavke</p>	<p>1. U 2021 godini 80% svih funkcija CEJN- je operativno</p> <p>2. Broj aktivno registrovanih privrednih subjekata korisnika CEJN-a potencijalnih ponuđača (1474)</p> <p>3. Broj ponuda po postupku javne nabavke je 2,27 u 2020. godini</p>	<p>1.Do 2023. godine CEJN uvezan sa relevantnim e-sistemima; u 2025. godini potpuno funkcionalan CEJN</p> <p>2. Povećan broj aktivnih ponuđača, u 2023. godini za 150, a u 2025. godini za još 150.</p> <p>3.Do 2023. godine broj ponuda 2,5; do 2025. godine broj je 2,8 ponuda po postupku.</p>	<p>1. U toku 2023. godine izvršeno je povezivanje CEJN-a sa elektronskom platformom Uprave prihoda i carina, a stvoreni tehnički preduslovi za konekciju sa elektronskom evidencijom Ministarstva pravde</p> <p>2. U 2023. godini broj aktivno registrovanih ponuđača je 3620.</p> <p>3.Broj ponuda po postupku javne nabavke je 3,16 u 2023. godini</p>
<p>4. Podsticanje primjene okvirnih sporazuma, centralizovanih javnih nabavki, zelenih i održivih nabavki; promocija učešća MSP u postupcima javnih nabavki, sa posebnim akcentom na povećanje učešća biznisa koje vode žene u javnim nabavkama i ugovorima za javne nabavke</p>	<p>1.Udio zaključenih okvirnih sporazuma i udio centralizovanih nabavki</p> <p>2. Dodjela ugovora o javnim nabavkama uz</p>	<p>1. Udio okvirnih sporazuma je u 2020. godini bio 6,71%, udio centralizovanih nabavki je u 2020. godini bio oko 1,95%</p>	<p>1. Do 2023. godine povećan za 5%, a do 2025. godine za 10%, a udio centralizovanih nabavki do 2023. godine povećan za 2%, a do 2025. godine za 5%</p> <p>2. Procenat ugovora zaključenih uz primjenu kriterijuma koji</p>	<p>1. Udio okvirnih sporazuma u 2023. godini je oko 13,9%, dok je udio centralizovanih nabavki oko 3%⁴</p> <p>2. Nema pomaka u ugovaranju primjenom „zelenih“ kriterijuma.</p>

⁴ Podaci su preliminarni, s obzirom na to da Vlada Crne Gore usvaja Godišnji izvještaj o javnim nabavkama za prethodnu godinu do kraja maja tekuće godine.

	<p>primjenu kriterijuma koji obuhvataju parametre koji se odnose na očuvanje životne sredine</p> <p>3.Povećano učešće biznisa koje vode žene ili koji su u vlasništvu žena u javnim nabavkama</p>	<p>2.Ne postoje statistički podaci o zastupljenosti parametara očuvanja životne sredine</p> <p>3. Ne postoji evidencija o ugovorima zaključenim sa privrednim subjektima koje vode žene</p>	<p>obuhvataju parametre koji se odnose na očuvanje životne sredine do 2023. godine 2%, a do 2025. godine 5%)</p> <p>3.Postojanje standarda „women owned business“ i „women led business“ kako bi CEJN razlikovao koje ponuđače vode ili su vlasnici žene</p> <p>3.1 Učešće biznisa koje vode žene u javnim nabavkama i ugovorima o javnim nabavkama</p>	<p>Nedostaju podaci o ekonomskoj održivosti javnih nabavki – analiza troškova.</p> <p>3. 3.Izmjenama i dopunama ZJN-a je predviđena obaveza primjene rodno-senzitivnih kriterijuma dodjele ugovora, ali implementacija istih zavisi od naručilaca</p>
<p>5. Unapređenje pravne zaštite pred Komisijom za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki</p>	<p>1.Stepen ekonomičnosti postupka pravne zaštite</p> <p>2. Broj postupaka pravne zaštite</p> <p>3.Broj upravnih sporova pred Upravnim sudom</p>	<p>1.Vrijeme rješavanja po žalbama je u 2020. godini bilo 18 dana u prosjeku</p> <p>2. Broj žalbi u postupcima javnih nabavki – 242 u 2020. godini;</p> <p>3. Broj tužbi Upravnom sudu u 2020. godini - 32</p>	<p>1. Vrijeme rješavanja po žalbama smanjeno na 16 dana do 2023. godine; 15 dana do 2025. godine</p> <p>2. Broj žalbi manji za 10% do 2023. godine; do 2025. godini manji za 20%</p> <p>3.Broj upravnih sporova manji za 10% do 2023. godine; za 20% do 2025. godini</p>	<p>1. Vrijeme rješavanja po žalbama u 2023.g. iznosilo je 41 dan</p> <p>2. u postupcima javnih nabavki u 2023.godini broj žalbi je bio 322</p> <p>3. Broj tužbi podnesenih Upravnom sudu bio je 32 u 2023. godini</p>
<p>6. Jačanje institucionalnih i operativnih kapaciteta ključnih učesnika u sistemu kako bi se na efektivan način podržala implementacija pravnog okvira za javno-privatno partnerstvo</p>	<p>1. Unapređenje administrativnih kapaciteta institucija u oblasti JPP</p> <p>2. Broj odobrenih projekata JPP</p> <p>3. Broj zaključenih ugovora o JPP</p>	<p>1.U 2021 godini nije bilo održanih obuka u oblasti JPP</p> <p>2. Odobrena 2 projekta JPP</p> <p>3. zaključen 1 ugovor o JPP</p>	<p>1. Do 2023. održano 5 obuka, a do 2025. godine 10 obuka</p> <p>2. Do 2023. 3 odobrena projekta, do 2025. godine 6 odobrenih projekata</p> <p>3. Do 2023. godine broj zaključenih ugovora o JPP 2, a do 2025. godine 4</p>	<p>1. Do kraja 2023. godine realizovano 6 obuka</p> <p>2.Nema podataka o odobrenim projektima JPP za 2023. godinu</p> <p>3.U 2023. godini nije bilo novoupisanih ugovora u Registru</p>

1. Profesionalizacija i unapređenje operativnih kapaciteta na nivou naručilaca											
Redni broj	Aktivnosti	Nadležne institucije za sprovođenje		Rokovi za sprovođenje	Indikatori rezultata - učinka	Status realizacije			Sredstva za realizaciju aktivnosti	Izvori finansiranja aktivnosti	Preporuke
1.1	Izrada sveobuhvatne analize problema planiranja na nivou svih naručilaca	Ministarstvo finansija / Međunarodne organizacije/NVO ⁵	III kvartal 2023	III kvartal 2023	Izrađena sveobuhvatna analiza problema planiranja na nivou svih naručilaca				5 000 EUR	Budžet CG Međunarodne organizacije ⁶	Aktivnost će biti uvrštena u Akcioni plan za 2024. godinu
1.2	Edukacija zaposlenih lica u Ministarstvu finansija uz učešće međunarodnih eksperata, radi promovisanja novih tehnika zaključenja ugovora o javnoj nabavci, o primjeni EU propisa u kontekstu novog regulatornog okvira za javne nabavke i prenošenje međunarodne dobre prakse	Ministarstvo finansija /Međunarodne organizacije	II kvartal 2023	II kvartal 2023	Održana radionica za 15 zaposlenih				1 000 EUR (2 x 500)	Budžet CG/Tehnička podrška od strane međunarodnih partnera	
1.3	Edukacija naručilaca, privrednih subjekata i drugih zainteresovanih lica o pravnom okviru u oblasti	Ministarstvo finansija – Direktorat za upravljanje javnim	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Održano 6 obuka za oko 40 polaznika po obuci				1 800 EUR po obuci (6 obuka x 300 EUR)	Budžet CG	Aktivnost koja će se sprovesti u kontinuitetu, a saglasno

⁵ Nevladina organizacija koja prati sistem javnih nabavki i koja ima predstavnika u Radnoj grupi za Poglavlje 5, kao i Koordinacionom tijelu za praćenje sprovođenja ove strategije je Institut Alternativa

⁶ Organizacije kod kojih Ministarstvo finansija aplicira za projekte tehničke podrške uključuju: Evropska komisija (preko Delegacije EU u Crnoj Gori), SIGMA/OECD, Svjetska banka, EBRD, IMF

	javnih nabavki i načinu primjene istog	investicijama i politiku javnih nabavki/Uprava za kadrove Crne Gore									potrebama naručilaca
1.4	Sprovođenje monitoringa jednostavnih nabavki na uzorku od najmanje 20 naručilaca	Ministarstvo finansija - Direktorat za upravljanje javnim investicijama i politiku javnih nabavki	IV kvartal 2023	IV kvartal 2023	Izvještaj o jednostavnim nabavkama				/ ⁷	Budžet CG	/
1.5	Organizacija obuke na temu integriteta i sprječavanja korupcije i sukoba interesa u javnim nabavkama za naručioce	Ministarstvo finansija - Direktorat za upravljanje javnim investicijama i politiku javnih nabavki/Agencija za sprječavanje korupcije	II kvartal 2023	IV kvartal 2023	Sprovedene 2 obuke za oko 30 polaznika po obuci				/	Budžet CG	Aktivnost se sprovodi u kontinuitetu
2. Uspostavljanje efektivnih mehanizama za koordinacijsku i konsultativnu funkciju kod Ministarstva finansija i ostalih institucija u sistemu javnih nabavki											
2.1	Sprovođenje istraživanja percepcije korupcije u javnim nabavkama u Crnoj Gori	Ministarstvo finansija/ ASK/NVO	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	Smjernice za antikorupcijsko djelovanje u oblasti javnih nabavki				1000 EUR /	Budžet CG	Aktivnost se sprovodi u kontinuitetu
2.2	Održavanje sastanaka Radne grupe za pregovaračko poglavlje 5 –	Ministarstvo finansija - Direktorat za	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Napredak u pregovaračkom procesu u poglavlju 5				/	Budžet CG	Ova aktivnost će biti razrađena u AP za 2024. godinu, u cilju definisanja

⁷ Aktivnost koja ne uzrokuje dodatne troškove, već se finansira iz tekućeg budžeta

	javne nabavke, uz učešće NVO sektora	upravljanje javnim investicijama i politikom javnih nabavki/									daljih koraka u borbi protiv korupcije u javnim nabavkama
3.Unapređenje platforme crnogorske elektronske javne nabavke (CEJN)											
3.1	Edukacija naručilaca u vezi sa korišćenjem CEJN	Ministarstvo finansija/Uprava za kadrove Crne Gore	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	Održano 6 obuka za 12-15 polaznika po obuci				1800 EUR po obuci (6 obuka x 300 EUR)	Budžet CG	Aktivnost se realizuje u kontinuitetu
3.2	Edukacija privrednih subjekata u vezi sa korišćenjem CEJN	Ministarstvo finansija	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Održano 6 obuka za 12-15 polaznika po obuci				5 500 EUR (500 EUR-nabavka ZOOM aplikacije i 500 EUR po obuci)	Budžet CG	Aktivnost se realizuje u kontinuitetu
3.3	Uvezivanje CEJN sa elektronskim sistemom Ministarstva pravde radi obezbjeđivanja dokaza o ispunjenosti obaveznih uslova za učešće u postupku javne nabavke	Ministarstvo finansija/Ministarstvo pravde	I kvartal 2023	II kvartal 2023	Integrisan sistem Ministarstva pravde sa CEJN				Aktivnost u okviru Projekta čija je vrijednost 1,650 000 EUR	IPA Projekat „Implementacija elektronskog sistema javnih nabavki u Crnoj Gori“	Aktivnost će biti nastavljena u predstojećem periodu, u zavisnosti od raspoložive podrške
3.4	Uvezivanje CEJN sa elektronskim sistemima Poreske uprave radi obezbjeđivanja dokaza o ispunjenosti obaveznih uslova za učešće u postupku javne nabavke	Ministarstvo finansija/Poreska uprava	II kvartal 2023	IV kvartal 2023	Integrisan sistem Poreske uprave sa CEJN				Aktivnost u okviru Projekta čija je vrijednost 1,650 000 EUR	IPA Projekat „Implementacija elektronskog sistema javnih nabavki u Crnoj Gori“	Aktivnost će biti nastavljena u predstojećem periodu, u zavisnosti od raspoložive podrške
3.5	Uvođenje novih funkcija u CEJN: elektronsko sačinjavanje i podnošenje izjave privrednog subjekta, usklađivanje CEJN-a i		II kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nove funkcije Cejn-a				300 000 EUR	Međunarodni donori – tehnička pomoć	Aktivnost će biti realizovana u

	podzakonske regulative u smislu izvještavanja o nabavkama koje podliježu izuzeću od primjene Zakona o javnim nabavkama; monetizacija Sistema – uvođenje samoodrživosti elektronskog sistema javnih nabavki	Ministarstvo finansija									predstojećem periodu, u zavisnosti od raspoložive podrške
3.6	Uspostavljanje i unapređenje elektronskog sistema za praćenje ugovora o centralizovanim javnim nabavkama kroz sistem e- nabavki	Ministarstvo finansija/Uprava za katastar i državnu imovinu	II kvartal 2023	IV kvartal 2023	Omogućena funkcija praćenja realizacije ugovora o centralizovanim javnim nabavkama kroz CEJN				50 000 EUR	Međunarodni donori – tehnička pomoć	Aktivnost će biti realizovana u predstojećem periodu, u zavisnosti od raspoložive podrške
4. Podsticanje primjene okvirnih sporazuma, centralizovanih javnih nabavki, zelenih i održivih nabavki i učešća MSP u postupcima javnih nabavki											
4.1	Promocija novih tehnika javnih nabavki i značaj njihove implementacije	Ministarstvo finansija/Međunarodne organizacije	I kvartal 2023	I kvartal 2023	Uputstvo za realizaciju okvirnog sporazuma				3 000 EUR	Budžet CG	Aktivnost će se nastaviti u zavisnosti od procjene potreba za istom
4.2	Promocija zelenih i održivih nabavki sa fokusom na kriterijume ENP-a	Ministarstvo finansija/Privredna komora CG	II kvartal 2023	II kvartal 2023	Održana obuka za oko 40 polaznika				2 000 EUR	Tehnička podrška od strane međunarodnih partnera	Aktivnost će biti realizovana u predstojećem periodu
6. Jačanje institucionalnih i operativnih kapaciteta ključnih učesnika u sistemu kako bi se na efektivan način podržala implementacija pravnog okvira za javno-privatna partnerstva											
6.1	Sprovođenje obuka o primjeni Zakona o javno-privatnom partnerstvu – tematske obuke	Ministarstvo finansija/Agencija za investicije CG/ SIGMA	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Održane 3 obuke za oko 40 polaznika				3 000 EUR po obuci (3 X 1000 EUR)	SIGMA	Aktivnost se realizuje u kontinuitetu

6.2	Međunarodno prenošenje iskustva u vezi sa kreiranjem i primjenom politika koje se odnose na javno-privatno partnerstvo: Saradnja sa SIGMA-om, iniciranje saradnje sa RESPA-om	Ministarstvo finansija/SIGMA	IV kvartal 2023	IV kvartal 2023	Održana radionica za oko 40 polaznika				/	Međunarodni partneri/SIGMA	/
UKUPNO:										374.100,00 EUR (13.100,00 budžetska sredstva; 361.100,00 međunarodni izvori finansiranja ili kombinovano)	

Strategija unapređenja politike javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva za period 2021-2025. godine

Akcioni plan za 2024. godinu

Akcioni plan za 2024. godinu za sprovođenje Strategije unapređenja politike javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva u Crnoj Gori predstavlja pregled planiranih aktivnosti usmjerenih na ostvarivanje operativnih ciljeva zacrtanih strateškim dokumentom u datoj godini. Ukupan broj aktivnosti ovog Akcionog plana je 22, od kojih je u okviru Operativnog cilja 1 njih 5; Operativni cilj 2 sadrži 2 aktivnosti; Operativni cilj 3 sadrži 4 aktivnosti; Operativni cilj 4 sadrži 4 aktivnosti, Operativni cilj 5 sadrži 4 aktivnosti i Operativni cilj 6 sadrži 3 aktivnosti.

Strateški cilj:	Izgradnja održivog, efektivnog i efikasnog sistema javnih nabavki i javno privatnog partnerstva				
Operativni ciljevi:	Pokazatelj ishoda: indikatori učinka	Polazna vrijednost	Ciljna vrijednost za 2023. i 2025. godinu	Vrijednost indikatora na kraju 2023. godine	Ciljna vrijednost za 2024. godinu
1. Profesionalizacija i unapređenje operativnih kapaciteta na nivou naručilaca	1. Stepen povjerenja privrednih subjekata u sistem javnih nabavki	1. Ne postoji zvanični dokument koji sadrži informacije o percepciji korupcije u oblasti javnih nabavki	1. U 2023. godini stepen povjerenja u sistem javnih nabavki na nivou 50%, u 2025. godini 70%.	1. Indeks konkurentnosti u izvještajnom periodu je povećan na 3,16 ponuda po postupku ⁸	1. U 2024. godini stepen povjerenja u sistem javnih nabavki na nivou 70%.

⁸ Podaci koji su prikazani su preliminarni, s obzirom na to da Vlada usvaja Godišnji izvještaj o javnim nabavkama do 31. maja tekuće godine za prethodnu godinu.

	<p>2. Broj utvrđenih nepravilnosti u postupcima inspeksijskog nadzora</p> <p>1.</p>	<p>2. U 2020. godini bilo 92 nepravilnosti u 310 postupaka inspeksijskog nadzora</p>	<p>2. U 2023. godini broj nepravilnosti manji za 10%, u 2025. godini manji za 20%</p>	<p>1.a Stepen povjerenja u sistem javnih nabavki je oko 78%⁹</p> <p>2. Broj nepravilnosti u 2023. godini je 151 ili 62% više nego u 2020. godini</p>	<p>2. U 2023. godini broj nepravilnosti manji za 10%,</p>
<p>2. Uspostavljanje efektivnih mehanizama za koordinacijsku i konsultativnu funkciju kod Ministarstva finansija i ostalih institucija u sistemu javnih nabavki</p>	<p>1. Broj izdatih stručnih uputstava o primjeni propisa i najboljoj praksi</p> <p>2. Antikorupcijsko djelovanje u oblasti javnih nabavki kroz saradnju relevantnih institucija</p>	<p>1. Broj izdatih stručnih uputstava u 2021 je 4</p> <p>2. Ne postoji dokument/analiza stanja koji sadrži informacije o efektima antikorupcijskog djelovanja</p>	<p>1. do 2023. godine 4 nova stručna uputstva, a u 2025-oj do 8 uputstava</p> <p>2. do 2023. godine izdate godišnje publikacije sa rezultatima antikorupcijskih mjera, a do 2025. godine implementirane preporuke i mjere predviđene analizama i publikacijama</p>	<p>1. U 2023. godini je izdato 15 mišljenja relevantnih institucija o primjeni propisa sublimirana kroz <i>Učestala pitanja u vezi sa primjenom propisa iz oblasti javnih nabavki</i>, objavljena na: https://ujn.gov.me/wp-content/uploads/2023/05/tumacenje-spornih-pitanja-10.05.pdf</p> <p>2. U 2023. godini nijesu objavljene godišnje publikacije sa rezultatima antikorupcijskih mjera.</p>	<p>1. do 2024. godine 10 novih stručna uputstava</p> <p>2. do 2024. godine izdate godišnje publikacije sa rezultatima antikorupcijskih mjera</p>
<p>3. Unapređenje platforme elektronskih javnih nabavki (CEJN) koje će zahtijevati podršku i angažovanje Ministarstva, naručilaca, privrednih subjekata i ostalih relevantnih učesnika u sistemu</p>	<p>1. Uvođenje novih funkcija u CEJN-u i povezivanje sa ostalim relevantnim elektronskim platformama</p>	<p>1. U 2021 godini 80% svih funkcija CEJN- je operativno</p>	<p>1. Do 2023. godine CEJN uvezan sa relevantnim e-sistemima; u 2025. godini potpuno funkcionalan CEJN</p>	<p>1. U toku 2023. godine izvršeno je povezivanje CEJN-a sa elektronskom platformom Uprave prihoda i carina, a stvoreni tehnički preduslovi za konekciju sa elektronskom</p>	<p>1. Do kraja 2024. godine CEJN uvezan sa relevantnim e-sistemima</p>

⁹ Od ukupno anketiranih 756 privrednih subjekata, njih 163, odnosno 22%, je navelo da je nedostatak povjerenja u sistem i institucije motiv za neučestvovanje u procesu javnih nabavki.

	<p>2. Broj aktivno registrovanih privrednih subjekata</p> <p>3. Broj ponuda u postupku javne nabavke</p>	<p>2. Broj aktivno registrovanih privrednih subjekata korisnika CEJN-a potencijalnih ponuđača (1474)</p> <p>3. Broj ponuda po postupku javne nabavke je 2,27 u 2020. godini</p>	<p>2. Povećan broj aktivnih ponuđača, u 2023. godini za 150, a u 2025. godini za još 150.</p> <p>3. Do 2023. godina broj ponuda 2,5; do 2025. godine broj je 2,8 postupaka po ponudi.</p>	<p>evidencijom Ministarstva pravde</p> <p>2. U 2023. godini broj aktivno registrovanih ponuđača je 3620.</p> <p>3. Broj ponuda po postupku javne nabavke je 3,16 u 2023. godini</p>	<p>2. Povećan broj aktivnih ponuđača, u 2024. godini za 150.</p> <p>3. Do 2024. godine broj ponuda 2,8</p>
<p>4. Podsticanje primjene okvirnih sporazuma, centralizovanih javnih nabavki, zelenih i održivih nabavki; promocija učešća MSP u postupcima javnih nabavki, sa posebnim akcentom na povećanje učešća biznisa koje vode žene u javnim nabavkama i ugovorima za javne nabavke</p>	<p>1. Udio zaključenih okvirnih sporazuma i udio centralizovanih nabavki</p> <p>2. Dodjela ugovora o javnim nabavkama uz primjenu kriterijuma koji obuhvataju parametre koji se odnose na očuvanje životne sredine</p> <p>3. Povećano učešće biznisa koje vode žene ili koji su u vlasništvu žena u javnim nabavkama</p>	<p>1. Udio okvirnih sporazuma je u 2020. godini bio 6,71%, udio centralizovanih nabavki je u 2020. godini bio oko 1,95%</p> <p>2. Ne postoje statistički podaci o zastupljenosti parametara očuvanja životne sredine</p> <p>3. Ne postoji evidencija o ugovorima zaključenim sa privrednim subjektima koje vode žene</p>	<p>1. Do 2023. godine povećan za 5%, a do 2025. godine za 10%, a udio centralizovanih nabavki do 2023. godine povećan za 2%, a do 2025. godine za 5%</p> <p>2. Procenat ugovora zaključenih uz primjenu kriterijuma koji obuhvataju parametre koji se odnose na očuvanje životne sredine do 2023. godine 2%, a do 2025. godine 5%</p> <p>3. Postojanje standarda „women owned business“ i „women led business“ kako bi CEJN razlikovao koje ponuđače vode ili su vlasnici žene</p> <p>3.1 Učešće biznisa koje vode žene u javnim</p>	<p>1. Udio okvirnih sporazuma u 2023. godini je oko 13,9%, dok je udio centralizovanih nabavki oko 3%¹⁰</p> <p>2. Nema pomaka u ugovaranju primjenom „zelenih“ kriterijuma. Nedostaju podaci o ekonomskoj održivosti javnih nabavki – analiza troškova.</p> <p>3. Izmjenama i dopunama ZJN-a je predviđena obaveza primjene rodno-senzitivnih kriterijuma dodjele ugovora, ali implementacija istih zavisi od naručilaca</p>	<p>1. Do 2024. godine povećan za 5%, a udio centralizovanih nabavki do 2024. godine povećan za 2%</p> <p>2. Procenat ugovora zaključenih uz primjenu kriterijuma koji obuhvataju parametre koji se odnose na očuvanje životne sredine do 2024. godine 1%</p> <p>3. Postojanje standarda „women owned business“ i „women led business“ kako bi CEJN razlikovao koje ponuđače vode ili su vlasnici žene</p> <p>3.1 Učešće biznisa koje vode žene u javnim nabavkama i ugovorima o javnim nabavkama</p>

¹⁰ Podaci su preliminarni, s obzirom na to da Vlada Crne Gore usvaja Godišnji izvještaj o javnim nabavkama za prethodnu godinu do kraja maja tekuće godine.

			nabavkama i ugovorima o javnim nabavkama		
5. Unapređenje pravne zaštite pred Komisijom za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki	<p>1. Stepen ekonomičnosti postupka pravne zaštite</p> <p>2. Broj postupaka pravne zaštite</p> <p>3. Broj upravnih sporova pred Upravnim sudom</p>	<p>1. Vrijeme rješavanja po žalbama je u 2020. godini bilo 18 dana u prosjeku</p> <p>2. Broj žalbi u postupcima javnih nabavki – 242 u 2020. godini;</p> <p>3. Broj tužbi Upravnom sudu u 2020. godini - 32</p>	<p>1. Vrijeme rješavanja po žalbama smanjeno na 16 dana do 2023. godine; 15 dana do 2025. godine</p> <p>2. Broj žalbi manji za 10% do 2023. godine; do 2025. godini manji za 20%</p> <p>3. Broj upravnih sporova manji za 10% do 2023. godine; za 20% do 2025. godini</p>	<p>1. Vrijeme rješavanja po žalbama u 2023.g. iznosilo je 41 dan</p> <p>2. u postupcima javnih nabavki u 2023.godini broj žalbi je bio 322</p> <p>3. Broj tužbi podnesenih Upravnom sudu bio je 32 u 2023. godini</p>	<p>1. Vrijeme rješavanja po žalbama smanjeno na 30 dana do 2024. godine</p> <p>2. Broj žalbi manji za 10% do 2024. godine</p> <p>3. Broj upravnih sporova manji za 10% do 2024. godine</p>
6. Jačanje institucionalnih i operativnih kapaciteta ključnih učesnika u sistemu kako bi se na efektivan način podržala implementacija pravnog okvira za javno-privatno partnerstvo	<p>1. Unapređenje administrativnih kapaciteta institucija u oblasti JPP</p> <p>2. Broj odobrenih projekata JPP</p> <p>3. Broj zaključenih ugovora o JPP</p>	<p>1. U 2021 godini nije bilo održanih obuka u oblasti JPP</p> <p>2. Odobrena 2 projekta JPP</p> <p>3. zaključen 1 ugovor o JPP</p>	<p>1. Do 2023. održano 5 obuka, a do 2025. godine 10 obuka</p> <p>2. Do 2023. 3 odobrena projekta, do 2025. godine 6 odobrenih projekata</p> <p>3. Do 2023. godine broj zaključenih ugovora o JPP 2, a do 2025. godine 4</p>	<p>1. Do kraja 2023. godine realizovano 6 obuka</p> <p>2. Nema podataka o odobrenim projektima JPP za 2023. godinu</p> <p>3. U 2023. godini nije bilo novoupisanih ugovora u Registru</p>	<p>1. Do 2024. godine održano 5 obuka</p> <p>2. Do 2024. godine 3 odobrena projekta</p> <p>3. Do 2024. godine broj zaključenih ugovora o JPP 2</p>

1. Profesionalizacija i unapređenje operativnih kapaciteta na nivou naručilaca

Redni broj	Aktivnosti	Nadležne institucije za sprovođenje	Početak realizacije aktivnosti	Završetak realizacije aktivnosti	Indikatori rezultata -učinka	Sredstva za realizaciju aktivnosti	Izvori finansiranja aktivnosti
------------	------------	-------------------------------------	--------------------------------	----------------------------------	------------------------------	------------------------------------	--------------------------------

1.1	Izrada sveobuhvatne analize problema planiranja na nivou svih naručilaca	Ministarstvo finansija / Međunarodne organizacije/NVO ¹¹	III kvartal 2023	III kvartal 2023	Izrađena sveobuhvatna analiza problema planiranja na nivou svih naručilaca	2 000 EUR	Međunarodne organizacije ¹²
1.2	Izrada sveobuhvatnog programa obuke u oblasti javnih nabavki za period 2024-2028	MF/SIGMA	II kvartal 2024	IV kvartal 2024	Program obuke u oblasti javnih nabavki za period 2024-2028	/	SIGMA ¹³
1.3	Edukacija zaposlenih lica u Ministarstvu finansija uz učešće međunarodnih eksperata, radi promovisanja tehnika zaključenja ugovora o javnoj nabavci, o primjeni EU propisa u kontekstu novog regulatornog okvira za javne nabavke i prenošenje međunarodne dobre prakse	Ministarstvo finansija /Međunarodne organizacije	II kvartal 2024	IV kvartal 2024	Održana radionica za 15 zaposlenih	1 000 EUR (2 x 500)	Budžet CG/ Tehnička podrška od strane međunarodnih partnera
1.4	Edukacija naručilaca, privrednih subjekata i drugih zainteresovanih lica o pravnom okviru u oblasti javnih nabavki i načinu primjene istog	Ministarstvo finansija – Direktorat za upravljanje javnim investicijama i politiku javnih nabavki/Uprava ljudskih resursa Crne Gore	II kvartal 2024	IV kvartal 2024	Održano 6 obuka za oko 40 polaznika po obuci	1800 EUR po obuci (6 obuka x 300 EUR)	Budžet CG
1.5	Organizacija obuke na temu integriteta i sprječavanja korupcije i sukoba interesa u	Ministarstvo finansija - Direktorat za upravljanje javnim	II kvartal 2024	IV kvartal 2024	Sprovedena 1 obuka za oko 30 polaznika	/ ¹⁴	/

¹¹ Nevladina organizacija koja prati sistem javnih nabavki i koja ima predstavnika u Radnoj grupi za Poglavlje 5, kao i Koordinacionom tijelu za praćenje sprovođenja ove strategije je Institut Alternativa

¹² Organizacije kod kojih Ministarstvo finansija aplicira za projekte tehničke podrške uključuju: Evropska komisija (preko Delegacije EU u Crnoj Gori), SIGMA/OECD, Svjetska banka, EBRD, IMF

¹³ Ova aktivnost će se sprovesti u saradnji sa SIGMA-om, a iznos sredstava opredjeljenih će biti utvrđen od strane ove organizacije

¹⁴ Ova aktivnost obuke ne iziskuje opredjeljivanje sredstava

	javnim nabavkama za naručioce	investicijama i politiku javnih nabavki/Agencija za sprječavanje korupcije					
2. Uspostavljanje efektivnih mehanizama za koordinacijsku i konsultativnu funkciju kod Ministarstva finansija i ostalih institucija u sistemu javnih nabavki							
2.1	Sprovođenje istraživanja percepcije korupcije u javnim nabavkama u Crnoj Gori	Ministarstvo finansija/ ASK/NVO	III kvartal 2024	IV kvartal 2024	Smjernice za antikorupcijsko djelovanje u oblasti javnih nabavki	1000 EUR	Budžet CG
2.2	Održavanje sastanaka Radne grupe za pregovaračko poglavlje 5 – javne nabavke, uz učešće NVO sektora	Ministarstvo finansija - Direktorat za upravljanje javnim investicijama i politiku javnih nabavki/	II kvartal 2024	IV kvartal 2024	Napredak u pregovaračkom procesu u poglavlju 5	/	/
3.Unapređenje platforme crnogorske elektronske javne nabavke (CEJN)							
3.1	Edukacija naručilaca u vezi sa korišćenjem CEJN	Ministarstvo finansija /Uprava za kadrove Crne Gore	II kvartal 2024	IV kvartal 2024	Održano 6 obuka za 12-15 polaznika po obuci	1800 EUR po obuci (6 obuka x 300 EUR)	Budžet CG
3.2	Edukacija privrednih subjekata u vezi sa korišćenjem CEJN	Ministarstvo finansija	II kvartal 2024	IV kvartal 2024	Održane 2 obuke za 50 polaznika po obuci	/	/
3.3	Uvezivanje CEJN sa elektronskim sistemom Ministarstva pravde radi obezbjeđivanja dokaza o ispunjenosti obaveznih uslova za učešće u postupku javne nabavke	Ministarstvo finansija/Ministarstvo pravde	II kvartal 2024	II kvartal 2024	Integrisan sistem Ministarstva pravde sa CEJN	/	/
3.4	Uvođenje novih funkcija u CEJN: elektronsko		II kvartal 2024	IV kvartal 2024	Nove funkcije	300 000 EUR	

	sačinjavanje i podnošenje izjave privrednog subjekta, usklađivanje CEJN-a i podzakonske regulative u smislu izvještavanja o nabavkama koje podliježu izuzeću od primjene Zakona o javnim nabavkama; monetizacija Sistema – uvođenje samoodrživosti elektronskog sistema javnih nabavki	Ministarstvo finansija			Cejn-a		Međunarodni donori – tehnička pomoć
4. Podsticanje primjene okvirnih sporazuma, centralizovanih javnih nabavki, zelenih i održivih nabavki i učešća MSP u postupcima javnih nabavki							
4.1	Promocija tehnika javnih nabavki i značaj njihove implementacije	Ministarstvo finansija/ SIGMA	II kvartal 2024	IV kvartal 2024	Uputstvo za realizaciju okvirnog sporazuma/Uputstvo za realizaciju in-house nabavki	2 000 EUR	SIGMA
4.2	Obuka o primjeni zelenih kriterijuma i drugih kriterijuma održivosti javnih nabavki, sa fokusom na kriterijume ENP ¹⁵	Ministarstvo finansija/Privredna komora CG/Ministarstvo turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera	II kvartal 2024	IV kvartal 2024	Održana obuka za oko 40 polaznika/Uputstvo za sprovođenje javnih nabavki uz korišćenje „zelenih“ kriterijuma	2 000 EUR	SIGMA
4.3	Izrada tehničke literature za pomoć pri učešću u postupcima javnih nabavki preduzećima u vlasništvu žena ili koje vode žene	Ministarstvo finansija/Sekretarijat Savjeta za konkurentnost	III kvartal 2024	IV kvartal 2024	Objavljeno Uputstvo za implementaciju rodno senzitivnih kriterijuma dodjele ugovora	/	/
4.4	Analiza dodijeljenih ugovora o javnoj nabavci privrednim društvima koja su u vlasništvu žena ili koja vode žene	Ministarstvo finansija	IV kvartal 2024	IV kvartal 2024	Objavljeni rezultati Analize (dobijene polazne vrijednosti za	/	/

¹⁵ Ekonomski najpovoljnija ponuda

	uključujući i nivo učešća u postupcima javnih nabavki						
5. Unapređenje pravne zaštite pred Komisijom za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki							
5.1	Rad Komisije za zaštitu prava u punom sastavu, odnosno u sastavu od predsjednika i 6 članova	Skupština Crne Gore	II kvartal 2024	II kvartal 2024	Imenovanje šestog člana Komisije za zaštitu prava od strane Skupštine Crne Gore- Kompletiran sastav Komisije	/	/
5.2	Objavljivanje načelnih pravnih stavova	Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki	II kvartal 2024	IV kvartal 2024	Doneseni i javno dostupni načelni pravni stavovi	/	/
5.3	Donošenje novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Stručne službe Komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki	Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki/ Nadležno radno tijelo Skupštine Crne Gore	II kvartal 2024	II kvartal 2024	Usvojen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Stručne službe Komisije za zaštitu prava	/	/
5.4	Popuna 5 radnih mjesta u Stručnoj službi Komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki	Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki/Uprava za ljudske resurse/Ministarstvo o finansija	III kvartal 2024	IV kvartal 2024	Popunjena radna mjesta u Stručnoj službi Komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki	/	/
6. Jačanje institucionalnih i operativnih kapaciteta ključnih učesnika u sistemu kako bi se na efektivan način podržala implementacija pravnog okvira za javno-privatna partnerstva							
6.1	Sprovođenje obuka o primjeni Zakona o javno-privatnom partnerstvu-tematske obuke	Ministarstvo finansija /Agencija za investicije CG/SIGMA	II kvartal 2024	IV kvartal 2024	Održane 3 obuke za oko 40 polaznika	3 000 EUR po obuci (3 X 1000 EUR)	SIGMA

6.2	Međunarodno prenošenje iskustva u vezi sa kreiranjem i primjenom politika koje se odnose na javno privatno partnerstvo: Saradnja sa SIGMA-om; iniciranje saradnje sa RESPA-om	Ministarstvo finansija/SIGMA	IV kvartal 2024	IV kvartal 2024	Održana radionica za oko 40 učesnika	/	Međunarodni partneri (SIGMA)
6.3	Izrada brošure sa konkretnim primjerima JPP projekata iz međunarodne prakse	Ministarstvo finansija/UNDP	II kvartal 2024	III kvartal 2024	Izrađena brošura sa konkretnim primjerima JPP projekata iz međunarodne prakse	/	UNDP
UKUPNO:							315.600,00 EUR (5.600,00 budžetska sredstva; 310.000,00 međunarodni izvori finansiranja ili kombinovano)

IV PREPORUKE ZA NAREDNI PERIOD SPROVOĐENJA

S obzirom da identifikovani izazovi u sprovođenju Akcionog plana za 2023. godinu za implementaciju Strategije unapređenja politike javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva u Crnoj Gori za period 2021-2025. godine u velikoj mjeri ostaju aktuelni, preporuke za naredni period ostaju slične onima iz prošlogodišnjeg Izvještaja. U nastavku su preporuke, prema sljedećim segmentima:

Metodološki pristup

Kad su u pitanju nerealizovane aktivnosti, nakon sagledavanja njihove svrsishodnosti za postizanje operativnih ciljeva Strategije kao i realne mogućnosti njihove realizacije, treba ih uvrstiti u naredni Akcioni plan. Takođe, veliki broj aktivnosti koje se na godišnjem nivou definišu radi ispunjenja operativnih ciljeva strategije imaju kontinuiran karakter, kao što su obuke, edukacija učesnika u sistemu javnih nabavki, aktivnosti u sklopu započetih projekata tehničke pomoći koji traju više od jedne godine, međuinstitucionalna saradnja i slično, te se prenose u Akcioni plan za tekuću godinu. Broj aktivnosti u okviru Operativnog cilja ne mora garantovati njegovo ispunjenje, već je naglasak na efektivnim koracima koji se na tom planu projektuju i njihovoj efikasnoj implementaciji.

Pristup međuresorske saradnje

Koordinacija među institucijama nosiocima aktivnosti ostaje prepoznata kao izazov u sprovođenju aktivnosti Akcionog plana, te je u tom pogledu neophodno ulagati dalje napore na njenom unapređenju. Ovo bi se prvenstveno postiglo proaktivnom djelovanjem Ministarstva finansija u smislu iniciranja saradnje sa relevantnim institucijama, kako na horizontalnom nivou, tako i inicijativama upućenim Vladi radi dobijanja potrebne podrške za realizaciju ove Strategije.

Planiranje finansijskih izdataka

I ove godine značajan dio aktivnosti novog Akcionog plana treba da budu finansiran iz međunarodnih izvora finansiranja, što podrazumijeva saradnju sa relevantnim međunarodnim institucijama, u smislu preciznog definisanja potrebnih sredstava za projekte tehničke podrške, kao i ekspertske pomoći pri organizaciji obuka, pripremu tehničke literature slično. Takođe, u pripremi novog Akcionog plana treba voditi računa o planiranju budžetskih sredstava za 2024. godinu, u skladu sa iskazanim potrebama za realizaciju definisanih aktivnosti.

Crna Gora
Vlada Crne Gore
Generalni sekretarijat

Adresa: Karađorđeva bb
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 482 814
fax: +382 20 224 138
www.gsv.gov.me

Broj: 02 - 039/24-1583/3

8. april 2024.

MINISTARSTVO FINANSIJA
Gospodin Novica Vuković, ministar

Predmet: Mišljenje na predlog Akcionog plana za sprovođenje Strategije unapređenja politike javnih nabavki i JPP u Crnoj Gori za 2024. godinu

Uvaženi,

U skladu sa dopisom Ministarstva finansija br. 12-426/24-700/3 od 3.04.2024. i obavezama, koje proističu iz *Uredbe o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata (Sl. list CG, br. 54/18)*, u prilogu vam dostavljamo **uslovno pozitivno mišljenje na predlog Akcionog plana za sprovođenje Strategije unapređenja politike javnih nabavki i JPP u Crnoj Gori za 2024**, sa sugestijama koje je potrebno uvažiti u finalizaciji Akcionog plana, u cilju metodološkog upodobljavanja strateškog dokumenta.

S poštovanjem,

GENERALNI SEKRETAR

mr Dragoljub Nikolić

